

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Piątek
14 lutego 2025
nr 13 (LXXX)
cena: 22 Kč

WIADOMOŚCI
TRZYNIEC CHCE OCALIĆ
»TRZYNIEC«
STR. 2-3

WYWIAD
ZANIM DZIECKO
PÓJDZIE DO SZKOŁY
STR. 7

SPORT
NA TAFLI
MALOWANE
STR. 10

Materialne dziedzictwo

WYDARZENIE: W roku Zjazdu Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, który odbędzie się 15 listopada w trzynieckiej „Trisii”, postanowiliśmy częściej poruszać na naszych łamach różne aspekty funkcjonowania tej organizacji, jej sekcji i miejscowych kół. Począwszy od dziś drukujemy cykl dotyczący domów PZKO.

Beata Schönwald

Domy PZKO, zwane również Domami Polskimi lub Domami Polskimi PZKO, to rozsiane po całym Zaolziu siedziby miejscowych kół PZKO. Najbardziej wysuniętym na północ jest Dom PZKO w Boguminie-Skrzeczoni, zaś na krańcu południowym znajduje się Dom PZKO w Mostach k. Jabłonkowa. Zdecydowana większość z nich należy do miejscowych kół PZKO, w związku z czym to na ich barkach leży troska o ich utrzymanie. Tak jest w 41 przypadkach. Są jednak wyjątki od tej reguły. Właścicielem Domu Polskiego PZKO w Czeskim Cieszynie przy ul. Bożka jest Zarząd Główny PZKO, a Dom PZKO w Stonawie jest majątkiem gminy.

W naszym cyklu będziemy przedstawiać domy PZKO w porządku alfabetycznym. W piątkowych wydaniach można będzie przeczytać zawsze o sześciu z nich. Ponieważ postanowiliśmy się skupić przede wszystkim na teraźniejszości, informacje o charakterze historycznym ograniczyliśmy najczęściej do podania roku otwarcia obiektu.

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Zamieściliśmy natomiast informacje o usytuowaniu budynku, układzie pomieszczeń, możliwościach wynajmu, sposobie wykorzystania czy imprezach, z którymi jest on łączony. Najwięcej uwagi skupiliśmy natomiast na remontach – zarówno tych przeprowadzonych w ciągu ostatniej dekady, jak i tych, które są jeszcze na etapie bardziej lub mniej sprecyzowanych planów. Koła PZKO wiedzą doskonale, czego potrzeba ich przybytkom, by prezentowały się na miarę obecnych czasów. Sęk w tym, że własne oszczędności starczą zwykle na drobne naprawy, a środki dotacyjne nie zawsze udaje się pozyskać. Tymczasem budynek bez docieplonego dachu i murów ze-

wewnętrznych generuje wysokie koszty ogrzewania. I... koło się zamyka.

– Nasza aktywność ze względu na przeprowadzane remonty kręci się wciąż wokół naszego Domu PZKO, zdobywania środków i pisanie projektów na kolejne remonty, na które ostatecznie nie otrzymujemy prawie żadnego dofinansowania. Chcąc zachować dziedzictwo materialne naszych przodków, tracimy energię na pielęgnowanie kultury i oświaty oraz ich duchowego dziedzictwa – zauważa Marek Pyszek, prezes MK PZKO w Bukowcu, którego Dom PZKO przedstawiamy dziś na naszych łamach.

Tematów, nad którymi w roku Zjazdu PZKO warto się pochylić, jest wiele. Pierwszym, który poruszyli-

śmy już tydzień temu, była kwestia papierowych znaczków PZKO. Jednak w czasie rozmów z działaczami miejscowych kół PZKO pojawiają się coraz to nowe wątki, które będziemy chcieli zgłębić. Należy do nich m.in. problem pasywnych członków, czy wręcz tzw. martwych duszy, za które, czasem bez ich wiedzy, opłacają składki członkowskie rodzice lub dziadkowie. Koło PZKO nie ma z nich jednak żadnego pożytku.

Zachęcamy zatem do dzielenia się z nami swoimi poglądami oraz podsuwania kolejnych tematów do dyskusji.

Więcej na str. 5

Konkurs na logo przedłużony

Do końca lutego został przedłużony konkurs z okazji 80-lecia „Głosu”. Taką decyzję podjęła na środowym posiedzeniu kapituła konkursu w składzie: Marek Słowiaczek, prezes spółki Pol-Press wydającej gazetę (przewodniczący), Ewa Gołębiowska, wieloletnia dyrektorka Zamku Cieszyn, Marek Chmiel, grafik, współpracujący z „Głosem”, Władysław Owczarzy, wieloletni redaktor techniczny naszej gazety oraz jej redaktor naczelny, Tomasz Wolff. Na konkurs wpłynęło kilkanaście prac.

– Przysłane projekty były bardzo różnicowane. Po trwających blisko dwie godziny obradach uznaliśmy, że damy jeszcze szansę innym osobom,

żeby podzieliły się swoimi pomysłami. Docierały do nas bowiem sygnały, że czas na złożenie prac był dość krótki. Bardzo dziękujemy wszystkim za udział i czekamy na kolejne ciekawe pomysły – podsumował Marek Słowiaczek.

Tomasz Wolff sprecyzował, że nie chodzi o nowe logo gazety, które pojawi się w winiecie, ale znak, który będzie towarzyszył przez cały jubileuszowy rok. – Logo na 80-lecie chcielibyśmy na przykład wykorzystać w naszych materiałach promocyjnych czy artykułach poświęconych jubileuszowi – wyjaśnił redaktor naczelny „Głosu”.

Na koniec przypominamy zasady: konkurs jest otwarty i może w nim

wziąć udział każdy, kto skończył 18 lat. Przeznaczony jest zarówno dla mieszkańców Republiki Czeskiej, Polski, ale też innych krajów. Nie mogą w nim brać udziału pracownicy gazety oraz członkowie ich rodzin.

Prace w formacie wektorowym (na przykład svg) należy nadsyłać do 28 lutego. Można to zrobić tradycyjną pocztą: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, 737 01 Czeski Cieszyn oraz wysyłając e-maila na adres: wolff@glos.live. W obu przypadkach musi znaleźć się klauzula: „Autor zwycięskiego dzieła ma prawo do zawarcia umowy licencyjnej z wydawcą »Głosu«. Na podstawie umowy licencyjnej autor przekazuje wydawcy

wyłączne i nieograniczone prawa do wszystkich sposobów wykorzystania jego dzieła. Do czasu zawarcia umowy licencyjnej ma wydawca prawo do używania zwycięskiego dzieła w zakresie koniecznym dla wszystkich czynności związanych z tym konkursem, włącznie z wykorzystaniem do celów promocyjnych i archiwalnych; to obowiązuje również dla wszystkich dzieł, które nie zwyciężyły”.

Organizator konkursu przygotował nagrodę główną dla zwycięskiego projektu – 5000 koron oraz roczną prenumeratę „Głosu” (w zależności od miejsca zamieszkania – wydanie papierowe oraz Premium na naszej stronie internetowej www.glos.live. (wot)

REKLAMA

80 lat GŁOS

Drogi GŁOSIE (dawniej LUDU),
w ciągu tych wszystkich lat,
wspólnie z przedszkolami
i szkołami oraz PZKO
jesteś jednym
z najmocniejszych ogniw
łańcucha łączącego nasze
zaolziańskie społeczeństwo
z Macierzą – jej kulturą
i językiem.
Dziękujemy Ci za to!

Życzymy Ci dalszych
wspaniałych jubileuszy!
KNE – Klub
Nauczycieli Emerytów
przy TNP w RC

GŁ-070

Wykorzystaj
swoją BENE-fit!

masaże
fizjoterapia
kosmetyka

sport vitality

+420 736 626 848
www.sportvitality.cz

GŁ-009

ZDANIEM... Danuty Chlup

danuta.chlup@glos.live

Wczeskim parlamencie po raz kolejny pojawił się temat dopłat do zabiegów i wyrobów medycznych niepokrywanych z publicznego ubezpieczenia zdrowotnego. Posłowie partii koalicyjnych na czele ze Zdeňką Crkvenjaš-Němečkovą z ODS i ministrem zdrowia Vlastimilem Válkiem z TOP 09 chcą przeforsować zmiany do nowelizacji ustawy o publicznym ubezpieczeniu zdrowotnym. Pacjenci nadal mieliby prawo do opieki medycznej pokrywanej przez ubezpieczalnie. Kto natomiast zdecydowałby się na bardziej komfortowy zabieg (na przykład kolonoskopię kapsułkową zamiast klasycznej), nie musiałby płacić pełnej ceny, a jedynie różnicę pomiędzy ceną metody standardowej pokrywanej przez ubezpieczalnię, a innowacyjnej. To samo dotyczyłoby wyboru wyrobów medycznych stosowanych podczas niektórych operacji (na przykład lepszych lub gorszej jakości soczewek wewnątrzgałkowych przy zaćmie).

Posłowie proponujący zmianę krytykują dotychczasową koncepcję, według której pacjent decydujący się na bardziej komfortowe rozwiązanie musi w pełni pokryć jego koszty.

Partie lewicowe występowały w przeszłości przeciwko takim pomysłom, argumentując obawami, że lekarze będą preferowali pacjentów decydujących się na płatne leczenie. Oczywiście każde rozwiązanie wiąże się z jakimś ryzykiem i żadne nie jest idealne, dlatego nie można tego wykluczyć. Niemniej wydaje mi się, że proponowane obecnie zmiany mogą przynieść korzyści także mniej majątnym pacjentom. Łatwiej będzie zdecydować się na „lepszy” zabieg czy lepszej jakości wszczepiany materiał, jeżeli nie trzeba będzie pokryć całej ceny, tylko jej część. Oczywiście pod warunkiem, że większe zainteresowanie ponadstandardowymi świadczeniami i wyrobami medycznymi nie spowoduje podwyżki ich cen.

CYTAT NA DZIŚ

Elon Musk

amerykański miliarder, podczas wtorkowej wizyty w Białym Domu

Mamy 2 biliony dolarów deficytu i jeśli nie z nim nie zrobimy, kraj zbankrutuje.

To naprawdę szokujące, że same odsetki od długu publicznego przekraczają budżet

Departamentu Obrony

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• Wczorajszej nocy mogliśmy zaobserwować pełnię Księżyca. Jeśli macie inne ujęcia, wysyłajcie na dabkowski@glos.live. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

DZIŚ...

14
lutego 2025

Imieniny obchodzą: Cyryl, Metody, Walenty
Wschód słońca: 6.50
Zachód słońca: 16.49
Do końca roku: 320 dni
(Nie)typowe święta: Walentynki, Dzień Chorych na Padaczkę
Przyszowie: „Gdy na święty Walek deszcze, mrozy wrócą jeszcze”

JUTRO...

15
lutego 2025

Imieniny obchodzą: Faustyn, Jowita, Zygfryd
Wschód słońca: 6.48
Zachód słońca: 16.51
Do końca roku: 319 dni
(Nie)typowe święta: Światowy Dzień Hipopotama, Dzień Singla
Przyszowie: „Dzisiaj po Walentym, kto nie kocha, ten przeklęty”

POJUTRZE...

16
lutego 2025

Imieniny obchodzą: Daniel, Danuta, Samuel
Wschód słońca: 6.46
Zachód słońca: 16.53
Do końca roku: 318 dni
(Nie)typowe święta: Międzynarodowy Dzień Listonoszy i Doręczycieli Przesyłek
Przyszowie: „Luty, gdy wiatrów i mrozów nie daje, sprowadzi rok słotny i nieurodzaję”

POGODA

piątek

dzień: 0 do 1°C
noc: -7 do -8°C
wiatr: 2-4 m/s

sobota

dzień: -2 do -1°C
noc: -8 do -9°C
wiatr: 1-2 m/s

niedziela

dzień: -4 do -3°C
noc: -10 do -11°C
wiatr: 1-3 m/s

Trzyniec chce ocalić »Trzyniec«

Ocalenie pamięci o wybudowanym w Szczecinie statku „Trzyniec”, 200-metrowym gigancie transportującym po morzach i oceanach m.in. rudę żelaza i zboże, ożywienie jego historii, a także sprowadzenie jego części i wyposażenia – to cel, jaki postawiły sobie władze Trzyńca na wieść o nieuchronnym złomowaniu, jaki czeka tę jednostkę. – Trzyniec jest najmłodszym miastem statutowym, sami piszemy swoją historię, dlatego trzeba ją chronić – uważa Věra Palkovská, prezydent miasta.

• Projekt „Trzyniec wraca do domu” ma na celu nie tylko przypomnienie historii, ale także sprowadzenie do miasta części statku. Fot. UM w Trzyńcu

Łukasz Klimaniec

Miejsko 50 lat, odkąd statek o nazwie „Trzyniec” został zwodowany i opuścił Stocznice

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

HAWIERZÓW
Stowarzyszenie Żywoci Sobie przygotowuje kolejne dwie duże tablice informacyjne na Ścieżkę Dydaktyczną Tragedii Żywocickiej. Będą dwujęzyczne, czesko-polskie. Oprócz mapy z numerami pomników i nazwiskami ofiar, które upamiętniają, zostaną na nich umieszczone podstawowe informacje o zbrodni hitlerowskiej z 6 sierpnia 1944 roku. Dwujęzyczne tablice mają zostać zainstalowane pod koniec zimy. Ścieżka dydaktyczna, której dotyczy, została w ub. roku przygotowana i oznakowana przez stowarzyszenie Żywoci Sobie we współpracy z Klubem Czeskich Turystów. (dc)

JABŁONKÓW
Miasto opublikowało w lutym numerze gazетки gminnej statystyki demograficzne. 1 stycznia Jabłonków zamieszkiwało 5257 obywateli czeskich oraz 161 cudzoziemców. Najstarsza mieszkanka miała 102 lata. Liczba dzieci do lat 15 wynosiła 863. W 2024 roku urodziło się 49

dzieci (20 chłopców, 29 dziewczynek), zmarły 52 osoby. Imiona nadawane dzieciom były bardzo różne, tylko niektóre się powtarzały i to najwyżej dwa razy – z wyjątkiem Laury, które to imię otrzymamy trzy dziewczynki. (dc)

KARWINA
Samorząd miejski kontynuuje remont polikliniki w Mizerowie. Remont kapitałny budynku rozpoczęto w 2022 roku, kosztował 95 mln koron. Obecnie przeprowadzane są dalsze prace. Wkrótce ma być remontowany hol polikliniki oraz serwerownia. Gotowa jest dokumentacja projektowa i odbywa się przetarg na wykonawcę. Na bieżący rok zaplanowane są także prace na parkingu oraz ogólnie nowe zagospodarowanie przestrzeni przed gmachem polikliniki. (dc)

KOCOBĘDZ
Pogotowie ratunkowe udzieliło we wtorek przed południem pomocy 82-letniej zaginionej kobiecie, którą patrol policyjny znalazł w pobliżu potoku. Pacjentka była przytomna, lecz zdenerwowana i niespokojna. Widoczne były objawy hipotermii, miała odmrożone nogi i obrażenia głowy. Została przewieziona do karwińskiego szpitala. Policja szukała zaginionej od poniedziałkowej nocy, m.in. z użyciem śmigłowca z kamerą termowizyjną. Seniora ma problemy z pamięcią. (dc)

Dyrektor szpitala zatrzymany

Policja kryminalna zatrzymała we wtorek trzy osoby w szpitalu w Trzyńcu-Sośnie. Według ustaleń czeskich mediów, miało chodzić o dyrektora placówki Jiře Veverkę, wicedyrektora ds. ekonomicznych i finansowych Kamila Maříka i jeszcze jedną osobę.

Policjanci kryminalni przeprowadzili wczoraj czynności w związku z podejrzeniem, że w jednej z placówek służby zdrowia w Trzyńcu doszło do działalności przestępczej na tle gospodarczym. W związku z tym zatrzymali trzy osoby, którym następnie postawili zarzuty popełnienia przestępstwa zakłócenia przetargu w celu

osiągnięcia korzyści majątkowej. Wyżej wymieniony czyn karalny zagrożony jest karą pozbawienia wolności od lat 2 do 8. W tej chwili osoby te nadal są zatrzymane. W związku z toczącym się postępowaniem karnym nie można podać żadnych bliższych informacji – poinformowała w środę dziennikarzy rzeczniczka Wojewódzkiej Komendy Policji w Ostrawie Pavla Jiroušková.

Zatrzymanie Veverki pośrednio potwierdzają działania założyciela szpitala – samorządu województwa morawsko-śląskiego. W związku z sytuacją w środę w placówce odbyło się nadzwyczajne posiedzenie zarządu województwa.

w Rotterdamie, gdzie pod nazwą „Marcor Bulk” stał się nie tylko wizytówką portu, ale przede wszystkim statkiem magazynującym materiały, co uchroniło go przed likwidacją. Holenderska firma zbudowała jednak naładzie nowe miejsce przeładunku, przez co statek stał się zbędny i przeznaczony do złomowania.

Taki obrót sprawy sprawił, że miasto rozpoczęło działania zmierzające do uratowania pamięci o „Trzyńcu”. Věra Palkovská przyznaje, że w Muzeum Miejskim jest prezentowany model statku, a także fragment butelki szampana, którą został ochrzczony.

Powstał projekt „Trzyniec wraca do domu”. Dzięki nawiązaniu kontaktu z Martinem Bednářem z Czeskiego Przedsiębiorstwa Żeglugowego, które jest operatorem Muzeum Morskiego w Veletovie, przedstawiciele Trzyńca odwiedzili to miejsce, gdzie spotkali się m.in. z kapitanami, którzy dowodzili „Trzyńcem”. Ladislav Kareš i Karel Zeman podzielili się swoimi historiami. Karel Zeman na „Trzyńcu” był pierwszym oficerem pokładowym około 1977 roku, a następnie kapitanem. – Był to cud techniki, jeden z najnowocześniejszych statków. Przekroczyliśmy z nim nawet koło podbiegunowe – wspomina.

Projekt „Trzyniec wraca do domu” ma na celu nie tylko przypomnienie historii, ale także sprowadzenie do miasta części statku, jego wyposażenia oraz innych cennych pamiątek z nim związanych. W tym celu Věra Palkovská zwróciła się do Huty Trzynieckiej, województwa morawsko-śląskiego oraz do Instytutu Badawczego (Materiálový A Metalurgický Výzkum s.r.o.) z propozycją współpracy na rzecz uratowania „Trzyńca” od zapomnienia.

– W tej chwili szpital nie ma przedstawiciela statutowego. Dlatego członkowie zarządu odwołali ze stanowiska dyrektora Jiře Veverkę i mianowali tymczasowo nowego. Do czasu, nim zostanie przeprowadzony konkurs, będzie nim dotychczasowy wicedyrektor ds. technicznych Jaroslav Brzyszkowski – poinformował wicehetman województwa morawsko-śląskiego ds. służby zdrowia Martin Gebauer.

Wicehetman zapewnił, że śledztwo prowadzone przez policję kryminalną nie ma żadnego wpływu na opiekę medyczną w trzynieckim szpitalu.

zdrowotnych. W chwili obecnej mamy wystarczającą liczbę sił roboczych do wszystkich zaplanowanych działań

Radomír Štix, dyrektor personalny OKD

Spółka zamierza po wygaszeniu wydobycia prowadzić działalność w branży produkcji mieszanek węglowych oraz zielonej energii. W Kopalni ČSM w Stonawie, ostatniej czynnej w Zagłębiu Ostrawsko-Karwińskim, pracuje 3,3 tys. osób, w tym przeszło 2,4 tys. pracowników pracujących na podstawie umów o pracę zawartych bezpośrednio z OKD. (dc)

W SKRÓCIE

Chcieli tylko zażartować...

Kara pozbawienia wolności do roku grozi młodocianym „dowcipniom”, którzy pod koniec ub. miesiąca zadzwonili do właściciela jednej z restauracji w Trzyńcu z informacją o podłożeniu ładunku wybuchowego. Właściciel zadzwonił na numer alarmowy 158 i na miejsce przyjechała policja. Z restauracji i jej najbliższej okolicy ewakuowano kilkanaście osób, następnie funkcjonariusze wspomagani pracą kynologa i psa policyjnego przeprowadzili kontrolę pirotechniczną obiektu. Okazało się,

że chodziło o fałszywy alarm. W ciągu dwóch godzin policja kryminalna dotarła do młodzieńca, który zadzwonił do restauracji. Znalazła go w jednej ze szkół w powiecie frydecko-misteckim. W trakcie dochodzenia stwierdziła, że nie działał sam, ale razem z kolegą z klasy. Chłopcy przyznali się do winy oraz zeznali, że nie zdawali sobie sprawy z konsekwencji swojego wybryku. Chcieli sobie tylko zażartować i teraz tego żałują. (sch)

Kto ukradł fotel?

Słynny różowy fotel, który od lat jest atrakcją Wzgórza Zamkowego w Cieszynie, został skradziony 6 lutego przez nieznanego sprawcę. Kradzież została zgłoszona policji. Z ustaleń cieszyńskich funkcjonariuszy wynika, że fotel został wyniesiony do Czeskiego Cieszyna.

Różowy fotel od lat jest symbolem tego miejsca oraz Zamku Cieszyn – setki turystów, mieszkańców, spacerowiczów chętnie przysiadła na nim, żeby zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie. Został on wykonany przez włoskich twórców Graziano Moro i Renato Pigattiego. (klm)

Tony odpadów kuchennych

W 2024 roku miasto Trzyniec przekazało firmie Organic Technology 116,5 ton odpadów kuchennych, które zostały wykorzystane do produkcji biometanu i nawozów organicznych w zakładzie w Suchej Górnej. To więcej, niż w 2023 roku,

kiedy w wyniku segregacji zebrano 105 ton takich odpadów. Na uwagę zasługuje również segregacja zużytego oleju i tłuszczów – mieszkańcy Trzyńca w 2024 roku pozbyli się w sumie 4725 kilogramów oleju i tłuszczów. (klm)

12

stopni poniżej zera – nawet do takiej wartości może spadać w nocy temperatura w naszym regionie w najbliższych dniach. Według prognoz amerykańskiego modelu GFS, chłodna zątka rozciągnie się od Arktyki po Bałkany, obejmując nie tylko północno-wschodnią część Republiki Czeskiej, ale także całą Polskę. W dzień również trzeba się liczyć z minusowymi temperaturami. (jb)

KRESKĄ MALOWANE

Rys. JAKUB MRÓZEK

Cymorek w »Stokrotkach«

Serial „Czarne stokrotki”, jaki można oglądać na platformie Canal+, cieszy się w Polsce dużą popularnością. Aktualnie jest numerem jeden wśród najchętniej oglądanych seriali. W udostępnionym w miniony piątek siódmym odcinku pojawia się Maciej Cymorek, aktor z Czeskiego Cieszyna, znany widzom nie tylko z ról teatralnych i telewizyjnych, ale także spotów promujących Zaolzie.

Łukasz Klimianiec

„Czarne stokrotki” to pomysłowo skonstruowany kryminał, w który wplecione zostały wątki science fiction, fantasy, horroru, a także fikcji historycznej nawiązującej do Wałbrzycha oraz teorii dotyczących wykorzystania przez Niemców podczas II wojny światowej miejscowych sztolni, podziemnych labiryntów, Zamku Książ oraz sił nadprzyrodzonych. Fabuła opowiada o geolożce Lenie Opałińskiej (Karolina Kominek), która w dzień wyprawy naukowej na Antarktydę, dowiaduje się o zaginięciu córki, której nie widziała od siedmiu lat. Jej córka podejrzana jest o uprowadzenie grupki przedszkolaków. Bohaterka wraca do rodzinnego Wałbrzycha, gdzie musi zmierzyć się z demonami przeszłości. Jedno-

ześnie pomaga policjantowi Rafałowi (Dawid Ogrodnik) w śledztwie dotyczącym zaginięcia córki.

Akcja rozgrywa się na pograniczu polsko-czeskim oraz momentami po czeskiej stronie – ojciec głównej bohaterki Zdenek (Vilém Udatný) jest Czechem, stąd niektóre dialogi są w języku czeskim. W epizodzie dotyczącym tego wątku pojawia się Maciej Cymorek, aktor z Czeskiego Cieszyna, którego widzowie mogli zobaczyć w najnowszym odcinku. Aktor wcielił się w rolę policjanta, który przesłuchuje główną bohaterkę w związku z podejrzeniem podpalenia przez nią domu.

To kolejny udział Macieja Cymorka w polskiej produkcji. Wcześniej aktor pojawiał się epizodycznie na planie między innymi „Na dobre i na złe”, „M jak miłość”, „Żmijowski”, „Dywizjon 303”, „Ojciec Mateusz” czy „Leśniczówka”. Aktor znany jest widzom w regionie nie tylko z ról filmowych i teatralnych, ale również ze spotów promujących Zaolzie produkowanych przez Centrum Polskie Kongresu Polaków w RC.

Maciej Cymorek w roli policjanta. Fot. ARC

● Maciej Cymorek w roli policjanta. Fot. ARC

Radosne koncertowanie

To będzie koncert pełen skocznych rytmów i dobrej energii – pocho- dząca z Męciny Małej w Beskidzie Niskim Kapela Maliszów zaprezentuje się naszej publiczności w czwartek 27 lutego o 18.00 w szkole muzycznej im. Leoša Janáčka w Hawierzowie. Koncert odbędzie się w ramach „Polskich Czwartków”, czyli serii wydarzeń poświęconych polskiej kulturze.

Rodzinna kapelę z Męciny Małej w Beskidzie Niskim tworzą multiinstrumentalista i budowniczy instrumentów Jan Malisz oraz jego dzieci – Zuzanna i Kacper. Kapela inspirowa się tradycyjną muzyką wiejską swego regionu, ale również tańcami i przyspiewkami z różnych stron Polski. Artyści wykonują muzykę tradycyjnie, grając na skrzypcach, basach i bębnie w sposób archaiczny, z dozą wolności, radości i improwizacji. Maliszowie są laureatami wielu na-

gród, a swoje koncerty wykonują na całym świecie. Wstęp na ich koncert w Hawierzowie kosztuje 300 koron.

Wydarzenie organizowane jest przez Kongres Polaków w RC wraz z Centrum Polskim. Wspierają je Konsulat Generalny RP w Ostrawie oraz Fundusz Rozwoju Zaolzia Kongresu Polaków w RC.

● Jan Malisz ze swoimi uzdolnionymi muzycznie dziećmi. Fot. Facebook

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Szampańska zabawa

W ostatni piątek stycznia w Domu PZKO w Nydku odbył się tradycyjny bal. Przy wejściu każdy z gości otrzymał kieliszek mioduli oraz gaździny w postaci maski karnawałowej i kapelusza.

Zabawa rozpoczęła się tradycyjnym polonezem. Do tańca przygrywał i śpiewał duet w składzie: Darina Szymeczka oraz Radek Morcinek. Goście chętnie ruszyli na parkiet, a wieczór urozmaicił pokaz taneczny pary z zespołu Elan oraz

loteria. Nie zabrakło kolacji, kotylionów i kwiatów. Zabawa trwała do białego rana w rodzinnej atmosferze. Kolejna edycja już w przyszłym roku.

Renata Martynke, członek zarządu MK PZKO w Nydku

Do białego rana

W piątek 31 stycznia w Domu Kultury w Trzanowicach odbył się bal zorganizowany przez członków i sympatyków MK PZKO. Impreza rozpoczęła się pokazowym polonezem „The Medaillon Calls” w wykonaniu ZT „Trzanowice”.

Następnie zespół zaprezentował jeszcze dwa tańce – „Champagne polka” Johanna Straussa i złudze-

nie optyczne black&white na melodię włoskiej ludowej pieśni „Bella Ciao”. Do zabawy przygrywała orkiestra Dr.Ong. Stoły były wypełnione wazonami pełnymi kwiatów, które panie otrzymały od swych najdroższych. Panowie rywalizowali między sobą na najbardziej wypełniony kotylionami garnitur. W czasie balu można było zakupić losy. Nagrody były bardzo różnorodne. Impreza trwała do samego rana.

Klara Glogar

Boconowice

● Rok otwarcia: 1972

● Podstawowe informacje: Dom Polski w Boconowicach, 739 91 Boconowice 87, tel. 775 571 733, e-mail: pzko@boconowice.cz, www.pzko@boconowice.cz, do wynajęcia sala dla 50 osób, kuchnia i ogród.

● Opis: Dom Polski to kompletnie wyremontowany niewielki parterowy budynek usytuowany przy głównej drodze.

● Ostatnia dekada: Została przeprowadzona wymiana instalacji elektrycznej, gazowej i centralnego ogrzewania, kompletna modernizacja kuchni, odnowiono salę oraz docieplono obiekt i położono nową elewację.

● Plan: Poszerzenie przybudówki o prysznice oraz przebudowanie wiaty w stylu chaty chlebowej z kuchnią połową w celu stworzenia zaplecza dla imprez plenerowych o charakterze obozowym.

Bukowiec

● Rok otwarcia: 1978

● Podstawowe informacje: Dom PZKO w Bukowcu, 739 85 Bukowiec 131, tel. 608 225 388, e-mail: pzko@bukowiec.cz, www.bukowiec.cz, do wynajęcia sala dla 100-120 osób z bufetem, klub oraz profesjonalna kuchnia.

● Opis: Dom PZKO w Bukowcu jest dwupiętrowym obiektem usytuowanym w sąsiedztwie kościoła katolickiego. Na dole mieści się klub, na pierwszym piętrze sala ze sceną, a na drugim piętrze Muzeum im. Karol Pięczy. Duży rozgłos zdobył organizowany tutaj od kilku lat młodzieżowy Majbal.

● Ostatnia dekada: W tym czasie kompletnie wyremontowano damskie toalety, zmodernizowano kuchnię, odnowiono wnętrza pomieszczenia klubowego, w muzeum odnowiono podłogi i ściany, nowe wyposażenie otrzymał bufet sasiadujący z główną salą. Oprócz tego przeprowadzono termoizolację fundamentów budynku oraz wprowadzono nowy, zdalnie sterowany system ogrzewania gazowego.

● Plan: W tym roku to kontynuacja remontu klatki schodowej. W planach na najbliższą przyszłość jest również remont zaplecza sanitarnego na parterze oraz wnętrz sali głównej łącznie z poprawą jej akustyki. Działaczom marzy się całkowity remont budynku z dociepleniem ścian, nową elewacją i wymianą dachu.

Cierlicko-Kościelec

● Rok otwarcia: 1994

● Podstawowe informacje: Dom Polski Żwirki i Wigury w Cierlicku-Kościelecu, 735 42 Cierlicko, Těšínská 722, tel. 724 043 342, e-mail: dompolskiw@gmail.com, www.dpw.eu, do wynajęcia sala dla 80-100 osób, Klub Ikar z kuchnią i barem oraz przestrzeń plenerową z tarasem.

● Opis: Dom Polski Żwirki i Wigury znajduje się przy drodze z Cieszyna na Hawierzów. Na parterze mieści się sala ze sceną nazywana Pod Samolotami, na dole usytuowany jest Klub Ikar, kuchnia i bar. W budynku jest zainstalowana stała ekspozycja pamięci Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury. Dom jest siedzibą kół PZKO w Cierlicku-Kościelecu, Cierlicku-Centrum i Czeskim Cieszynie-Stanisławicach oraz Zaolziańskiego Towarzystwa Lotniczego. Odbývają się tutaj obchody rocznicowe katastrofy lotniczej Żwirki i Wigury oraz „Młode Żwirkowisko”.

● Ostatnia dekada: Od 2023 trwa remont kapitalny budynku. Do tej pory udało się docieplić dach, przeprowadzić hydroizolację i termoizolację fundamentów, przeprowadzono remont zewnętrznej klatki schodowej oraz wybudowano na dole nowe toalety.

● Plan: Kolejne prace remontowe obejmą modyfikację wnętrza Klubu Ikar oraz modernizację kuchni. Zwiększeniem remontu będzie uporządkowanie terenu wokół domu oraz budowa chodników i drogi dojazdowej.

Bogumin-Skrzeczoń

● Rok otwarcia: 1973

● Podstawowe informacje: Dom PZKO w Boguminie-Skrzeczoniu, 735 31 Bogumin-Skrzeczoń, 1. máje 267, tel. 724 332 927, e-mail: c.galuszka@seznam.cz, do wynajęcia sala dla 60 osób i mniejsza salka, kuchnia i ogród.

● Opis: Dom PZKO stoi przy głównej ulicy. Część pomieszczeń na parterze jest wynajmowana prywatnemu przedsiębiorcy, na piętrze znajduje się Izba Tradycji dokumentująca historię miejscowego koła PZKO oraz współpracę z Towarzystwem Miłośników Ziemi Grodkowskiej. W ostatnich latach odbywają się tutaj popularne wielkonoce i bożonarodzeniowe jarmarki świąteczne.

● Ostatnia dekada: Najnowszą inwestycją jest nowy kocioł gazowy, wcześniej zrealizowano tu remont generalny gazowego systemu grzewczego oraz sanitariatów na parterze.

● Plan: W tym roku koło planuje wymianę drzwi wejściowych, a w niedalekiej przyszłości również wymianę wszystkich okien oraz remont zaplecza za budynkiem łącznie z ogrodzeniem.

Bystrzyca

● Rok otwarcia: 1971

● Podstawowe informacje: Dom Polski PZKO w Bystrzycy, 739 95 Bystrzyca 961, tel. 602 788 091, e-mail: bystrzyca.pzko@gmail.com, www.bystrzyca.pzko.cz, do wynajęcia sala dla 100-130 osób, pozostałe pomieszczenia oraz ogród z jego zapleczem.

● Opis: Dom Polski stoi w parku PZKO nad rzeką Głuchówką. To piętrowy obiekt z rozbudowanym zapleczem, dobrze znany byłwalcom Złotów, Międzynarodowych Festiwalu Świętojańskich i Hawai Party.

● Ostatnia dekada: Przeprowadzono remont kapitalny i jego zaplecza, na parterze powstał przestronny hall, nowoczesna kuchnia, powiększono jadalnię i zmodernizowano klatkę schodową. W sali na piętrze położono nowe podłogi i boazerię oraz powiększono scenę. W całym obiekcie założono nową instalację grzewczą i elektryczną oraz nowe oświetlenie. W budynku przylegającym do Domu PZKO wymieniono sanitariaty, wyremontowano taras oraz drewnianą chatkę służącą jako punkt gastronomiczny dla imprez plenerowych. W ogrodzie z kolei przybyło miejsce na ognisko z ławeczkami, powstały nowe dróżki, wykarczowano stare drzewa i posadzono nową roślinność.

● Plan: W tym roku MK PZKO zamierza wyremontować tzw. poddaszek, czyli miejsce wykorzystywane do organizowania imprez plenerowych z grilliem itp., a także powiększyć go o zaplecze gastronomiczne. W planach jest również docieplenie budynku i nowa elewacja.

Czeski Cieszyn

● Rok otwarcia: 1967 (zakup)

● Podstawowe informacje: Dom Polski PZKO w Czeskim Cieszynie, 737 01 Czeski Cieszyn, Božka 16, tel. 777 710 628, e-mail: zg@pzko.cz, www.pzko.cz, do wynajęcia sala dla 60-80 osób.

● Opis: Właścicielem budynku dawnej synagogi jest Zarząd Główny PZKO. Na parterze znajduje się sala główna, w której odbywają się regularne próby zespołów tanecznych „Olza” i „Rytmika”. Na zasadzie wynajmu korzysta z niej również zbor „Agape” Kościoła Apostolskiego. W 1983 roku od strony podwórza powstała dwupiętrowa przybudówka z salką posiedzeń, kuchnią i sanitariatami. Pomieszczenia te wynajmuje MK PZKO Czeski Cieszyn-Centrum. Natomiast w suterenie budynku jest szatnia strojów MK PZKO Czeski Cieszyn-Olza.

● Ostatnia dekada: Została przeprowadzona wymiana okien na parterze oraz wyremontowano toalety. Zmodernizowano instalację grzewczą z nowym kotłem gazowym.

● Plan: Kolejne inwestycje są w planach dopiero po zakończeniu remontu „Fasalówki” przy ul. Strzelniczej w Czeskim Cieszynie, której właścicielem jest również Zarząd Główny PZKO.

»Strużok« to taki prymitywny materac pamięciowy

Kristýna Muchowa pod koniec stycznia otrzymała tytuł Mistrza Tradycyjnego Rękodzieła Województwa Morawsko-Śląskiego. W jej domu w Mostach koło Jabłonkowa rozmawiamy o umiłowaniu tradycji i o produkcji „strużoków”, czyli materacy z żytniej słomy, za które została nagrodzona.

Danuta Chlup

Domyślałam się, że produkcja „strużoków” wpisuje się w szersze zamiłowanie do tradycji?

– Od urodzenia mieszkam w Mostach, na gospodarce. Gospodarstwo wciąż jeszcze prowadzą rodzice, my z mężem im pomagamy. Mamy parę hektarów pola, hodujemy zwierzęta, uprawiamy zboże, ziemniaki. Dla mnie to jest naturalny styl życia. Kiedy byłam na studiach – skończyłam zaocznie, już mając dzieci, biologię na Wydziale Przyrodniczym Uniwersytetu Ostrawskiego, zaliczyłam w Czechach kilka kursów zrównoważonej uprawy u Jaroslava Svobody i tam usłyszałam o uprawie bezorkowej. Chciałam to wypróbować i szukałam takich odmian zboża, które by się do tego w naszych warunkach nadawały.

Uprawa bezorkowa oznacza, że nie orze się ziemi pod zasiew?

– Nie orze, ziarno rozsypuje się bezpośrednio na ściernisku i przykrywa pokoszoną słomą. Niestety u nas to nie działało, nie udało mi się zdobyć takich odmian, które by się przyjęły. Ale kiedy ich szukałam, znalazłam przy okazji dawną, tradycyjną odmianę żyta, nazywaną krzycą. Kiedyś dziadkowie ją uprawiali. Można ją siać dwa razy w roku: jesienią i na świętego Jana. Zboże posiane jesienią dojrzewa normalnie latem następnego roku. To, które zasiejemy na świętego Jana, osiąga w pierwszym roku tylko około 20 centymetrów wysokości i pozostaje zielone. Należy je skosić albo dać zwierzętom, słowem – można z niego zrobić użytek. Następnego roku wyrasta i dojrzewa. Żyto się tutaj powodzi, dlatego dalej je uprawiamy. Ta odmiana ma długą słomę, dochodzącą do 180 centymetrów. Tymczasem dzisiaj widać na polach zboża z niską słomą. To są genetycznie modyfikowane odmiany, dające duży urodzaj. Stara odmiana żyta, z wysoką słomą, nie ma takiej wydajności. Ale ja lubię stare, niemodyfikowane odmiany. Kiedy zaczęliśmy uprawiać ten rodzaj żyta, powstało pytanie, co ze słomą.

I wtedy wpadła pani na pomysł, że będzie pani robiła „strużki”?

– Tak się złożyło, że był mi potrzebny nowy materac. Pomyślałam wtedy o „strużoku”. Ale skąd go wziąć? Nikt czegoś takiego nie produkował. Wiedziałam, jak się na tym śpi, bo jako dziecko spałam jeszcze na „strużoku” u rodziców. Rodzice umieli je robić, pokazali mi, jak się za to wszystko zabrać.

Na pozór może się wydawać, że to nic trudnego. Szujemy pokrowiec i wypychamy go słomą... Ale prawdopodobnie obowiązują jakieś zasady?

– Przede wszystkim trzeba mieć dobrej jakości słomę – suchą, przechowywaną w odpowiednich warunkach. Nie wolno dopuścić do tego, aby nawilgła i zaczęła pleśnieć. Słomę trzeba w „strużoku” układać równomiernie, warstwami. Długa żytnia słoma, której używam, bardzo dobrze się do tego nadaje, po-

• Kristýna Muchowa w rodzinnym gospodarstwie w Mostach koło Jabłonkowa. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

nieważ wypełnia całą długość siennika. Do „strużoka” można dać w gruncie rzeczy jakąkolwiek słomę. Ale jeżeli jest krótką, połamaną, to wtedy nie układa się tak dobrze i później kłuje podczas spania.

Jakie właściwości ma „strużok”?

– Dzisiaj modne są materace z tak zwanej piany z pamięcią. Zawsze mówię, że „strużok” to taki prymitywny materac pamięciowy. Zależnie od tego, gdzie i jak się człowiek położy, po czasie wyleży dołek. Niektórym ludziom to odpowiada, innym przeszkadza. Dlatego szyję pokrowce z zamkiem błyskawicznym, aby można je było otworzyć i przenieść słomę w środku albo, po jakimś czasie, dodać nową. Kiedyś ludzie „strużki” zaszywali, co później sprawiało trudności, bo trzeba je było pruć. Ja to trochę zmodyfikowałam.

Z czego szyje pani pokrowce?

– Z naturalnego materiału – mieszaniny bawełny i lnu.

Ile potrzeba słomy na materac dla dorosłego człowieka?

– Dwa i pół snopa. Jeden świeżo wypchany siennik waży ok. 15 kilogramów. Kiedy się później dociska i dodaje dalszą słomę, staje się cięższy.

Robiła już pani „strużok” dla dziecka?

– Tak, nawet do kołyski dla niemowlęcia. Potrafię robić materace o różnych rozmiarach, ale nie robię jednego dużego materaca dla par. To jest bardzo problematyczne, bo ze względu na rozmiary źle się taki materac napelnić, bywa nieforemny. Lepiej wykonać dwa materace, dla każdego z małżonków osobny.

– Na imprezy wożę „strużok” razem z prostym, lekkim łóżkiem. Dlatego każdy, kto ma ochotę, może się na nim położyć albo przynajmniej na nim usiąść. Ludzie pytają najczęściej o to, jak go utrzymywać, jak się na tym śpi, dlaczego mieliby spać na „strużoku”. Starsze osoby często wspominają, jak kiedyś spały na siennikach.

Kto zamawia u pani „strużki”?

– Albo ludzie z okolicznych wsi, którzy chcą wrócić do natury, albo czasem ludzie z daleka, którzy chcą spróbować czegoś nowego. Niedawno wysłałam „strużok” pod Warszawę. Mało kto chce go do codziennego spania, więcej jest takich osób, które kupują go sobie do „chałupy”, do domu letniskowego, który urządzają w starym stylu. Czasem są to ludzie, którym dokuczają plecy i dlatego chcą spróbować, jak się śpi na takim sienniku, który ogólnie jest twardszy.

Jak utrzymywać siennik w czystości?

– Zabrudzenie pokrowca można oprąć wodą z mydłem. A kiedy już nadejdzie czas wymiany słomy, ten okres wynosi przy codziennym spaniu ok. trzech lat, można opróżniony cały wyprać i później napelnić go nową słomą. Taki materac jest ekologiczny, ponieważ zużyta słoma w naturalny sposób się rozkłada, na przykład na gnojowiskę, i służy później jako naturalny nawóz.

„Strużki” to jedyne rękodzieło, którym się pani zajmuje, czy też ogólnie lubi pani tworzyć różne rzeczy?

– Praca ręczna daje mi wiele satysfakcji. Dlatego haftuję, przedę wełnę na kołowrotku, produkuję domowe świece, mydło, ozdoby na choinkę. Biorę się za wszystko, co da się zrobić własnoręcznie.

Napomknęła pani, że w dzieciństwie spała pani na „strużoku”. Wydaje mi się, że tu, w górach, tradycje dłużej się utrzymują niż na „dolach”.

– Powiedziałabym, że to jest indywidualna kwestia, wszystko zależy od konkretnej rodziny. W naszym domu wiele rzeczy robiłabym długo po staremu.

Pamiętam na przykład, że zwoziłismo siano wozem ciągniętym przez krowę. Albo że mężczyźni ręcznie kosili zboże. Teraz już ręcznie kosimy tylko żyto, ze względu na słomę, do reszty zboża zamawiamy kombajn. Nawet w górach mało jest ludzi, którzy posiadaliby jeszcze krowę. Albo ktoś ma dużą hodowlę, albo w ogóle nie ma już krowy. My mamy. Mleka wystarczy dla sześciorga domowników i jeszcze nam zostaje na sprzedaż, sami byśmy go nie konsumowali. Robimy z niego twaróg, masło i inne przetwory, bardzo rzadko kupuję coś mlecznego w sklepie. Mammy także mleko kozie. Kiedyś mieliśmy je głównie dla dzieci, aby miały dobrą skórę. Naprawdę im pomagało, tak samo ojcu. Kozie mleko nie każdemu smakuje, ale my tak się do niego przyzwyczailiśmy, że nie wyobrażamy sobie, że byśmy go nie mieli.

Wszyscy w domu śpią na „strużkach”?

– Nie, tylko ja. Mąż i dzieci, teraz już dorosłe, w którymkolwiek z wymienionych obszarów, warto zainteresować się sprawą bardziej dogłębnie.

Zanim dziecko pójdzie do szkoły

1 kwietnia rozpoczyna się zapisy do szkół podstawowych. Obowiązek wzięcia w nich udziału mają dzieci, które urodziły się w okresie od 1 września 2018 roku do 31 sierpnia 2019 roku. Nie wszystkie jednak po wakacjach rozpoczną naukę w 1. klasie. O problemie dojrzałości szkolnej prowadzącym do odroczenia obowiązku szkolnego rozmawiamy z Beatą Drobisz, psycholog Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Trzyńcu.

Beata Schönwald

Jak rozpoznać, że dziecko jest nie-dojrzałe do podjęcia nauki w szkole? Czy istnieją jasne sygnały, że obowiązek szkolny dziecka powinien zostać odroczone?

– Na wstępie zaznaczę, że każde dziecko jest wyjątkowe i do każdego trzeba podchodzić bardzo indywidualnie. Temat jest więc szeroki, w związku z czym ograniczę się do wskazania tylko niektórych objawów. Te, które łatwo zauważyć, należą do obszaru rozwoju fizycznego. Niedojrzałość dziecka może przejawiać się wówczas niskim wzrostem i wagą lub opóźnioną wymianą pierwszych zębów. Może niektórzy z własnego doświadczenia pamiętają metodę sprawdzania dojrzałości, kiedy podnosiło się rękę, kładło na głowie i próbowało się dotknąć ucha z drugiej strony głowy. Ta umiejętność też w pewnym stopniu świadczy o dojrzałości fizycznej, ponieważ dzieciom z wiekiem zmieniają się proporcje ciała i wydłużają się kończyny. Kolejnym sygnałem, który może świadczyć o braku dojrzałości szkolnej, jest niski poziom rozwoju mowy, chociażby mały zasób słów, trudności ze zbudowaniem zdania czy komunikowaniem się, wady wymowy, np. seplenie. Następnym obszarem, który badamy, to obszar małej motoryki, czyli zdolności manualnych dziecka. Szczególnie ważny jest tutaj obszar graфомotoriki, który obejmuje umiejętności związane z rysowaniem czy odpowiednim sposobem trzymania kredki, co później ma znaczenie w nauce pisania. Prócz tego trzeba przyrzeć się również sferze emocjonalno-społecznej. Tutaj sygnałem może być brak przyjaźni rówieśniczych lub chęć zabawy tylko z młodszymi dziećmi czy nieumiejętność regulacji emocji odpowiednio do swojego wieku. Lekki smutek po przegranej w grze planszowej jest w porządku. Natomiast rozrzucenie pionków do gry czy rzucenie się z placem na podłogę mogą wskazywać na niedojrzałość w tym zakresie. Kolejną kwestią są trudności z samodzielny ubieraniem się, spożywaniem posiłków czy brak samodzielności w trakcie korzystania z łaźienki. Ostatnim obszarem, o którym należy wspomnieć, jest rozwój umysłowy. Sygnałami ostrzegawczymi są trudności w przedszkolu z wykonywaniem kart pracy, brak zainteresowania poznawaniem literki i cyfr, brak umiejętności podpisania się czy rozpoznawania kolorów. Ważna jest również umiejętność dokończenia zadania, poziom współpracy i samodzielności.

W końcu od wiosny do 1 września to szmat czasu i wiele jeszcze może się zmienić. Czy rodzic lub przedszkole potrafią dziecku pomóc w konkretny sposób w osiągnięciu dojrzałości szkolnej?

– Tak, odpowiednią stymulacją bardzo dobrze można je wspierać. Rozwój dziecka nie zawsze jednak przebiega liniowo, często możemy obserwować skoki w jego rozwoju. Dlatego pytamy w poradni rodziców, jak dziecko rozwijało się od urodzenia, jakie zrobiło postępy w ostatnim czasie i jak wygląda jego przygotowanie do podjęcia nauki w szkole. Często można zauważyć ogromne postępy u dzieci, które zaczęły odpowiednio stymulowane. Przedszkole przygotowuje je do podjęcia nauki celowo, rodzice zaś nieraz nieświadomie wspomagają rozwój swoich pociec poprzez różne zabawy. Podam prosty przykład: dziecko przed pójściem do szkoły powinno potrafić poprawnie trzywać kredkę w dłoni. Jednak żeby jego ręka była gotowa do tej czyn-

• Na co dzień Beata Drobisz pracuje w Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Trzyńcu. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

ności, musi być odpowiednio wyćwiczona np. poprzez nawlekanie koralików, zabawę z plasteliną, z piaskiem itp. Jeśli pomoc w osiągnięciu dojrzałości szkolnej ma być naprawdę skuteczna, warto w razie wątpliwości zwrócić się do poradni i uzyskać wskazówki dostosowane do konkretnych potrzeb dziecka.

Kiedy w takim razie jest najlepszy czas na załatwienie odroczenia?

– Przynam, że nie lubię określenia „załatwianie odroczenia”. Celem wizyty w poradni powinno być stwierdzenie rzeczywistego poziomu dojrzałości dziecka i ewentualne zapewnienie odpowiedniej stymulacji, która mogłaby prowadzić do rozpoczęcia nauki razem z rówieśnikami. Polecenie odroczenia powinno być ostatecznym rozwiązaniem wtedy, kiedy jest to naprawdę wskazane. Badania przeprowadzane są najczęściej od marca do końca maja. Wcześniejsze badania mogą ułatwić rodzicom podjęcie decyzji o celowej stymulacji dziecka. Jeśli zostaną one przeprowadzone już np. w lutym, po dwóch miesiącach można będzie ocenić, jakie dziecko zrobiło postępy. W efekcie tego odroczenie może okazać się zbędne i dziecko będzie mogło rozpocząć naukę w

szkole w regularnym terminie.

Jak do kwestii odroczenia obowiązku szkolnego podchodzą rodzice? Czy częsta jest postawa „przez dłuższy dziecku dzieciństwo i zostawmy je jeszcze w przedszkolu”?

– Podejście rodziców jest naprawdę różne. Niektórzy rodzice przychodzą z polecenia przedszkola, logopedy albo lekarza, inni sami poszukują fachowej porady w kwestii podjęcia najlepszej decyzji dotyczącej ich dziecka. Przynam się, że z ideą przedłużania dzieciństwa raczej się nie spotykam. Bardziej chodzi o niepewność, czy dziecko poradzi sobie w pierwszej klasie. Ale bywa też odwrotnie, że rodzice obawiają się odroczenia. Tymczasem odroczenie może być szansą dla dziecka, żeby rozpoczęło naukę w czasie, kiedy jest ono rzeczywiście wystarczająco dojrzałe. Trzeba pamiętać, że zbyt

dzione w danym okresie. Czy ma zatem sens, żeby dziecko przechodziło całą procedurę zapisów w szkole, skoro i tak wiadomo, że do klasy pierwszej pójdzie dopiero za rok? Czy w jego głowie nie spowoduje to chaosu?

– Jak już wspominałam wcześniej, badania dotyczące dojrzałości do podjęcia nauki trwają aż do końca maja. Część badań odbywa się dopiero po zapisach, więc nie zawsze można powiedzieć, że wiemy na pewno, czy dziecko we wrześniu podejmie naukę w szkole, czy przeciwnie. To, jak poradzi sobie w trakcie zapisów, może być też wskaźnikiem jego dojrzałości. Nawet w sytuacji, kiedy otrzymało już orzeczenie w sprawie odroczenia, to jego udział w tym wydarzeniu może stanowić fajne przeżycie i doświadczenie. Można potraktować je jako zapisy „na próbę” albo po prostu odwiedzin szkoły.

Niezależnie od odroczeń, jaki jest pani pogląd na zapisy do 1. klasy z udziałem dziecka i bez? Które rozwiązanie uważa pani za lepsze dla dziecka i dlaczego?

– W trakcie pandemii, którą wszyscy mamy świeżo w pamięci, znaczną część zapisów do szkoły odbywała się on-line lub bez obecności dziecka. Niestety, później w poradni mogliśmy obserwować więcej trudności wśród pierwszo- i drugoklasistów, którzy rozpoczęli naukę nie będąc do tego w pełni gotowymi. W trakcie zapisów nauczyciele stwierdzają, jak dziecko może sobie poradzić w pierwszej klasie i czasami to jest ten moment, kiedy proponują rodzicom odwiedzin poradni. Natomiast dla dziecka ogromnym plusem jest poznanie szkoły i nauczyciela jeszcze przed 1 września, kiedy ma czas ośwoić się z nadchodzącą zmianą.

To jeszcze jeden przykład z życia. Dziecko skończy 6 lat dopiero na początku września. Wydaje się jednak, że już teraz będzie sobie w szkole radzić. Czy jest możliwość wcześniejszego zapisania dziecka do klasy pierwszej?

– Jak najbardziej. Są to jednak sytuacje o wiele rzadziej spotykane. W tym wypadku dziecko również przechodzi badania w poradni, gdzie stwierdzamy jest jego poziom dojrzałości szkolnej.

Czy są sytuacje, kiedy wcześniej zapisanie dziecka jest wręcz wskazane, czy raczej przekonanie rodziców, by „wrześniowe” dzieci zostawili jeszcze w przedszkolu?

– Najważniejsze, żeby podchodzić do każdego dziecka indywidualnie i kierować się jego dobrem. Warto zauważyć, że granica 31 sierpnia jest sztucznie ustalona, bo po prostu w którymś momencie trzeba było zamknąć przedział. Dlatego jest wskazane zapisanie do szkoły dziecka, które jest wystarczająco dojrzałe, aby podjąć naukę w pierwszej klasie, niezależnie od tego, czy jest urodzone w sierpniu czy we wrześniu. ▲

Na zapisy do 1. klasy powinny przyjść jednak wszystkie dzieci uro-

Karnawał trwa!

W karnawale bawią się na balach nie tylko dorośli. Szkoły i przedszkola organizują także baliki dziecięce. We wtorek w polskim przedszkolu w Wędrzynie dzieci tańczyły, bawiły się balonikami i brały udział w wesołych współzawodnictwach.

• Wędrzyńskie przedszkolaki na balu.

Danuta Chlup

Dzisiaj nie ma w przedszkolu ani dzieci, ani nauczycielek. Panie wzięły sobie urlop, zamiast nich są pielęgniarka, Czerwony Kapurek i bałwan – żartowała kierowniczka Katarzyna Pustowka. Za bałwana przebrała się ona, za Kapturka i pielęgniarkę jej koleżanki.

Dzieci wcieliły się w przeróżne postacie oraz zwierzątka. Dziewczynki były najczęściej wróżkami i biedronkami, ale pojawiła się także Królewna Śnieżka, syrenka, piratka czy też kowbojka. Chłopcy przebrani byli za pirata, czarodzieja, Pokemona, karatekę, Batmana i Supermana, a jeden z maluchów za zajączka.

Balik rozpoczął się od defilady masek, podczas której każdy się przedstawił i powiedział, kim jest. Później było fotografowanie, a po nim tańce i zabawy. Dzieci tańczyły z balonikami, rzucały piłeczkami do celu, współzawodniczyły, kto szybciej... zje spaghetti. Ale nie o prawdziwy makaron chodzi-

• Kto ma ochotę wyciągnąć węża? Zdjęcia: DANUTA CHLUP

ło, a o sznurek, który trzeba było nawinąć na drewnianą klamerkę. Przedszkolakom podobał się popularny taniec z krzeselkami. Pojedynek o ostatnie wolne krzesło stoczyły Pokemon z Biedronką. Wygrał Pokemon, czyli Wiktor.

W przerwie pomiędzy tańcami i grami dzieci otrzymały zdrowy balowy poczęstunek: owoce, chrupki i sok owocowy. Pani Katarzyna przygotowała także intrygującą niespodziankę – słój oklejony papierem, aby nie było widać, co jest w środku.

Trzeba było zaryzykować i sięgnąć ręką... A wyobraźcie sobie, że w środku kryły się węże! Wprawdzie tylko gumowe, ale wily się niemal jak żywe. W dodatku zanurzone były w jakimś dziwnym roztworze. Tajemniczy słój początkowo budził obawy, lecz dzieci szybko je przełamały i większość z nich odważyła się włożyć rękę do środka i wyciągnąć węża z mokrej papki.

Na zakończenie baliku każde dziecko otrzymało paczuszkę z kukurydzianymi chrupkami. **▲**

E-mail: danuta.chlup@glos.live

Pisząc do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Prosimy o nadsyłanie listów o objętości do 2000 znaków ze spacjami.

GŁOSIK I LUDMIŁKA

Skrzaty świętują Walentynki

Głosik i Ludmiłka jakoś dziwnie się zachowywali. Ukradkiem spoglądali po sobie, jakby się wahając, czy powiedzieć głośno to, co mają do powiedzenia. Głosik co chwila chrząkał nerwowo i nie mógł sobie znaleźć miejsca. Z Ludmiłką było podobnie. Krzątała się po kuchni, otwierała szafkę i na powrót ją zamykała.

– Co się z tobą dzieje, Ludmiłko? – zapytał wreszcie Głosik. – Wyglądasz na zdenerwowaną.

Ludmiłka wzruszyła ramionami.

– A ty nie, Głosiku? Obserwuję cię od rana i widzę, że coś cię uwiara.

Skrzaty przez chwilę przyglądały się sobie nawzajem, a potem, jak na komendę, równocześnie wybuchły śmiechem.

– No dobra, to powiem, o co chodzi – Głosik zdecydował się pierwszy. – Dzisiaj są Walentynki, święto zakochanych. Ludzie obdarzają się nawzajem sympatycznymi drobiazgami, więc ja też pomyślałem... No wiesz, choć nie jesteśmy w sobie zakochani, to jednak...

– To możemy sobie sprawić przyjemność – dokończyła za niego Ludmiłka. – I wiesz co, Głosiku? Ja o tym samym pomyślałam. Głosik pobiegł do pokoju i wrócił z bombonierką w kształcie dużego serca.

– To dla ciebie, Ludmiłko. Niech żyją Walentynki! – powiedział uroczysie i wręczył Ludmiłce prezent.

Ludmiłka podziękowała, a zaraz potem ponownie otworzyła szafkę kuchenną i tym razem już bez wahania wyciągnęła z niej babkę z bakaliami, którą w tajemnicy przed Głosikiem kupiła w cukierni.

– No to teraz siadamy do stołu i delectujemy się słodkościami! – zawołała z szerokim uśmiechem. – Niech żyją Walentynki! **(dc)**

Rys. WŁADYSŁAW OWCZARZY

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Nowa »harcówka«

Harcerze z Drużyny Harcerskiej im. Żwirki i Wigury w Cierlicku od 1 lutego br. mogą się cieszyć z nowej saliki harcerskiej, którą przy współpracy z cierlicką szkołą wyremontowali pod czujnym okiem pani architektki Barbary Potysz.

Remont rozpoczął się we wrześniu 2022 roku, czyli z przerwami trwał niemal dwa i pół roku. Uwieńczeniem długiego procesu żmudnej i ofiarnej pracy był Dzień Otwartych Drzwi, podczas którego każdy mógł przyjść i obejrzeć efekty wspólnej pracy. Z tej możliwości skorzystało aż 60 osób, wśród nich całe rodziny obecnych harcerzy, a także młody narybek.

Zwiedzający mogli powspominać swoje lata spędzone w harcerstwie, oglądając albumy ze zdjęciami obozowymi i nie tylko. Nie zabrakło pysznego domowego ciasta upieczonego specjalnie na tę okazję. W nowej salce organizowane są już regularne zbiórki dla zuchów i harcerzy. Gratulujemy wszystkim harcerzom na czele z drużynowym Janem Glacem i życzymy powodzenia w ich harcerskiej przygodzie.

Jolanta Polok

Fot. AKC

Sztuczna inteligencja zapewni dubbing konferencji polskiej prezydencji

Treść każdej konferencji po nieformalnych spotkaniach ministrów UE w Warszawie będzie dubbingowana na języki polski, angielski i francuski przy użyciu technologii audio AI. To efekt partnerstwa polskiej firmy z sektora generatywnej sztucznej inteligencji audio z polską prezydencją.

Polska Agencja Prasowa

Z względu na objęcie przez Polskę sześciomiesięcznej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w Warszawie od stycznia do końca czerwca odbędzie się ponad 20 nieformalnych spotkań ministrów państw UE, z których każde jest podsumowywane konferencją prasową. W środę na stronie polskiej prezydencji poinformowano, że jej partnerem została polska firma ElevenLabs, będąca – jak napisano – światowym liderem w sektorze generatywnej sztucznej inteligencji audio. W ramach bezkosztowego porozumienia treść każdej z konferencji po spotkaniach unijnych ministrów będzie dubbingowana na j. polski, angielski i francuski głosem AI z biblioteki audio lub głosem osoby mówiącej. Do wykorzystania oryginalnego głosu potrzebna jest zgoda osoby dubbingowanej. W pozostałych przypadkach do dubbingu wykorzystywane są głosy aktorów, licencjonowane w bibliotece firmy.

Sztuczna inteligencja wykorzysta tłumaczenie przygotowane przez profesjonalnych tłumaczy pracujących przy prezydencji i na tej podstawie wygeneruje wysokiej jakości dubbing. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów dodatkowo zapewni zgodność tłumaczeń wykorzystywa-

Fot. Pixabay

nych w dubbingu AI z oryginalnymi wypowiedziami.

Nagrania będą dostępne na platformie YouTube prezydencji, pozwalając widzom na wybór ścieżki dźwiękowej w jednym z trzech języków. Dzięki temu treści konferencji prasowych będą dostępne z zachowaniem oryginalnego tonu i brzmienia wypowiedzi – wskazano w komunikacie. Dubbing ma być do-

kładnym odzwierciedleniem oryginalnej wypowiedzi, a jakość tłumaczenia jest dodatkowo sprawdzana i weryfikowana. „To duża nowość – nie robiło tego jeszcze żadne z państw sprawujących przewodnictwo” – czytamy.

Podczas polskiej prezydencji w Radzie UE zależy nam na otwartej i dostępnej komunikacji, która wzmacnia dialog z obywatelkami i

obywatelami Unii. Dzięki nowoczesnym technologiom możemy włączyć do rozmowy o bezpieczeństwie i konkurencyjności miliony osób w całej Europie – wskazał minister ds. UE Adam Szałapka, cytowany w komunikacie. Jak podkreślił, cieszy się, że to właśnie polska firma stworzyła nowatorskie narzędzie, które zdobyło uznanie i zaufanie wymagających instytucji europejskich.

Firma ElevenLabs została założona w 2022 r. 11 listopada 2024 roku ElevenLabs ogłosiło inwestycję 44 mln PLN (11 mln USD) w rozwój polskiego ekosystemu AI, w tym otwarcie centrum R&D w Warszawie, w którym zamierza zatrudnić do końca roku ok. 30 specjalistów. Polskie biuro to także siedziba firmy w Unii Europejskiej – wskazano w komunikacie. **▲**

Nadużywanie marihuany zwiększa ryzyko przedwczesnego zgonu

Osoby wymagające hospitalizacji z powodu nadużywania marihuany są bardziej zagrożone przedwczesnym zgonem w ciągu kolejnych pięciu lat – wynika z badań prowadzonych w Kanadzie.

Jak informuje JAMA Network Open, wskazuje na to analiza danych 11,6 mln osób w wieku od 15 do 105 lat, zamieszkających w Ontario w latach 2006-2021. Wśród nich były osoby cierpiące na CUD – zaburzenia zdrowotne powodowane niewłaściwym użyciem marihuany (Cannabis Use Disorder).

Nadużywanie konopi indyjskich, szczególnie w dłuższym okresie, nie jest obojętne dla zdrowia. Zwiększa na przykład ryzyko zachorowania na nowotwory głowy i szyi. Wciąż jednak niewiele wiadomo było, czy CUD zwiększa ryzyko przedwczesnego zgonu. Wskazują na to najnowsze badania przeprowadzone pod kierunkiem prof. Daniela Myrana z University of Ottawa w Ontario.

Wynika z nich, że osoby, które trafiły do szpitala z powodu CUD, są aż sześciokrotnie bardziej narażone na przedwczesny zgon w okresie

najbliższych pięciu lat. Oprócz tego trzykrotnie częściej narażone są na zgon z powodu samobójstwa, zatrucia lekami oraz raka płuca.

Jak zaznacza prof. Myran, jest to niepokojące, gdyż marihuana jest coraz częściej używana, szczególnie przez ludzi młodych. – Liczba osób sięgających po konopie indyjskie, a wraz z tym cierpiących na CUD, zwiększyła się gwałtownie do tego stopnia, że w Kanadzie i USA codziennie zażywa je więcej ludzi aniżeli alkohol – stwierdza w wypowiedzi dla UPI.

W badaniach kanadyjskich porównywano skutki nadużywania marihuany i alkoholu. Wykazano, że zaburzenia zdrowotne powodowane alkoholem są obecnie jedynie nieznacznie większe niż te związane z CUD. Jak stwierdza prof. Myran, większość osób nie zdaje sobie sprawy z tego, jak duży wpływ na zdrowie może mieć nadużywanie konopi.

Przeprowadzone w Kanadzie badania nie wykazały bezpośredniego wpływu CUD na większe ryzyko zgonu. Jak przyznają jego autorzy, nie można wykluczyć, że osoby nadużywające konopi indyjskich nie dbają

o zdrowie, wykazując niekorzystny styl życia i częściej paląc papierosy. A to wszystko się składa na większe ryzyko zgonu.

Bez wątpienia jednak niewłaściwe sięganie po marihuanę stwarza coraz większe zagrożenie dla zdrowia publicznego, co przyznają inni eksperci amerykańscy. – Konopie indyjskie uzależniają, podobnie jak alkohol – twierdzi prof. Laura Jean Bierut z Washington University School of Medicine w St. Louis. Przyznaje, że są takie osoby, które sięgają po konopie i się nie uzależniają. – Nie można jednak na tej podstawie twierdzić, że nie są one uzależniające – dodaje.

Prof. Leigh Vinocur, rzecznik prasowy American College of Emergency Physicians, zwraca uwagę, jak ważne jest właściwe używanie konopi indyjskich w celach medycznych, przede wszystkim zgodnie ze wskazaniami i zaleceniami lekarzy. Marihuana lecznicza przydatna jest na przykład w leczeniu bólu przewlekłego. Przypomina, że nie ma leków pozbawionych działań niepożądanych, szczególnie wtedy, gdy są wykorzystywane niewłaściwie. **(PAP)**

Polska czekoladową potęgą

Roczny eksport produktów czekoladowych to ponad 12 mld zł, a Polska jest trzecim co do wielkości producentem słodkości w Europie. W pięć lat eksport wzrósł ponad 50 proc. – czytamy w środkowym wydaniu „Rzeczpospolitej”.

Choć nie ma jeszcze pełnych danych za 2024 r., to jednak te obejmujące okres do listopada pokazują, że eksport czekolady już osiągnął 12 mld zł i był ponad 5 proc. wyższy niż w całym 2023 r. – wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego i analizy firmy Akcenta, którą „Rzeczpospolita” poznała pierwsza – píše gazeta. Dodaje, że grudzień to okres zwiększonych zakupów słodczy z racji świąt, więc ostateczny wynik będzie jeszcze wyższy.

Z analizy wynika, że Polska to prawdziwa potęga w produkcji czekolady: jest jej trzecim największym eksporterem na świecie. To już ponad 2,5 mld euro rocznie, a zapotrzebowanie na polskie czekoladki rośnie. Od 2019 r. zagraniczna sprzedaż tych wyrobów wzrosła o 52 proc. – Według prognoz Euromonitora, w ciągu kolejnych pięciu lat, do 2029

r., wartość rynku słodczy czekoladowych ma przekroczyć 189 mld dol., a to oznacza jeszcze większe możliwości dla polskich producentów – mówi „Rz” Radosław Jarema, dyrektor polskiego oddziału Akcenty. – Dodatkowym impulsem dla sprzedaży są okazjonalne wzrosty

Fot. Pixabay

konsumpcji, jak Walentynki, Święta Wielkanocne czy Boże Narodzenie – dodaje. Jak pisze również dziennik, wartość światowego eksportu czekolady i innych wyrobów zawierających kakao wyniosła w 2023 r. 35 mld euro i jak wynika z danych International Trade Center, Polska miała w tym 7-proc. udział. Największym odbiorcą polskich wyrobów czekoladowych są Niemcy oraz inne kraje unijne. **(PAP)**

SPORT

Banik nie zwalnia tempa

Na pierwszym miejscu w tabeli, z pięciopunktową przewagą nad głównymi rywalami, plasują się po wtorku piłkarze ręczni Banika Karwina. Obroncy mistrzowskiego tytułu w spotkaniu 18. kolejki Chance Ekstraligi pokonali na wyjeździe Zubrzy 34:25 (16:14). Dla podopiecznych trenera Michala Brúny mecz z Zubrzy układał się pomyślnie od pierwszych minut. Odwieczny rywal Banika na własnym parkiecie próbował wprowadzić wszystkich sztuczek, żeby zdramatyzować spotkanie, ale dobrze działająca defensywa mistrza RC, podbudowana pewnymi interwencjami bramkarzy, była kluczowym elementem zwycięskiej strategii Karwiny. Zwłaszcza po zmianie stron goście pozwolili Zubrzy dosłownie na niewiele, grając pomysłowo, z wykorzystaniem wszystkich sektorów boiska i co najważniejsze – w dalszym ciągu skutecznie.

● Karwiniacy (czarne stroje) znaleźli receptę na Zubrzy. Fot. hcb-karvina

W ofensywie Banika brylowali bracia Vojtěch i Jonáš Patzelowie (9 i 8 bramek), tradycyjnie świetnie zagrał też reprezentant RC Dominik Solák (6), który w styczniu walczył w barwach drużyny narodowej w mistrzostwach świata. Po stronie gospodarzy najlepsze spotkanie rozegrał Jakub Hrstka, który z dziesięcioma trafieniami został najlepszym strzelcem całego meczu. Najbliższe domowe spotkanie karwiniacy zagrają nietypowo w poniedziałek 17 lutego, kiedy to w hali Banika podejmą Handball Brno. Początek starcia o godz. 17.00. W tabeli Banik prowadzi z dorobkiem 31 punktów, wyprzedzając Pilzno (26) i Duklę Praga (26).

(jb)

OFERTA

PIĘKA NOŻNA – CHANCE LIGA: MFK Karwina – Sparta Praga (sob., 19.00), Slavia Praga – Banik Ostrawa (nied., 18.30).
PIĘKA RĘCZNA – CHANCE EKSTRALIGA MEŻCZYZN: HCB Karwina – Handball Brno (poniedziałek, 17.00).

(jb)

NA TAFLI MALOWANE

Właśnie w ten sposób walczy się o play off! Hokeiści Trzyńca w środowym meczu 44. kolejki Tipsport Ekstraligi pokonali w Werk Arenie drużynę Mładej Bolesławi 5:1. Dla podopiecznych Zdeňka Motáka to dobry prognostyk przed długą serią spotkań wyjazdowych. Trzy punkty wywalczyli również hokeiści Witkowic, pokonując faworyzowane Pardubice 3:1.

● Na pierwszym planie napastnik Trzyńca, Martin Růžicka, w meczu z Mładą Bolesławią. Fot. ZENON KISZA

Janusz Bittmar

TIPSPORT EKSTRALIGA

TRZYNIEC –

ML. BOLESŁAW 5:1

Tercje: 2:0, 1:1, 2:0. **Bramki i asysty:** 2. Daňo (Hudáček), 14. Cienciala (Adámek, Hudáček), 28. Kurovský (Nedomlel, Sikora), 43. Kovařík (Adámek, Sikora), 60. Nestrašil (Hudáček) – 26. Hradec (Jánošík). **Trzyniec:** Kacetl – Adámek, J. Jeřábek, Kundrátek, Nedomlel, Jank, Koch, Jandus – M. Růžicka, Marcinko, Cienciala – Kurovský, Sikora, O. Kovařík – Hudáček, Nestrašil, Daňo – Dravecký, Roman, Hrehorčák.

Stalownicy zaliczyli kapitalny początek meczu. Już w 2. minucie Marko Daňo wykorzystał brak zdecydowania obrońców rywala i po efektownej kierce pokonał bramkarza Růžickę. Czerwone tsunami nie zatrzymało się na jednym голу – w 14. minucie David Cienciala z okolicy prawego bulika strzałem z nadgarstka poprawił na 2:0. Goście ruszyli do odrabiania strat dopiero w drugiej tercji, w której mieli więcej z gry.

W 26. minucie hokeiści z miasta Škody doczekali się bramki kontraktowej z kija Hradca, ale zamiast pójścia na całość i jeszcze mocniejszego podkręcenia tempa, przyjeźdni znów pofolgowali, tracąc w 28. minucie po błędzie obrony trzeciego gola. Spokój na kije gospodarzy wniósł Daniel Kurovský, który

niepilnowany przy prawym słupku w łatwy sposób trafił na 3:1.

Trzecia tercja upłynęła pod znakiem aktywnej gry Trzyńca i niemyrawych prób wyprowadzania kontrataków ze strony Mładej Bolesławi. Czwarty gol w siatce gości z kija Ondřeja Kovaříka w 43. minucie definitywnie ostudził zapędy przyjezdnych. Zespół Mładej Bolesławi w trzeciej tercji praktycznie nie istniał, większość akcji rozgrywanych było pod bramką Růžicki, a Ondřej Kacetl mógł spokojnie wybrać się na zakupy do pobliskiego supermarketu.

Wynik jednostronnego widowiska ustalił na minutę przed końcem Andrej Nestrašil, trafiając z podania Libora Hudáčka na 5:1. W ostatniej sekundzie pobili się jeszcze na lodzie młodzieńcy Petr Sikora z Adamem Jánošíkiem, bardziej niż MMA liczył się jednak efektowny wynik zapewniający Stalownikom kontakt ze strefą play off.

Podobnie jak w niedzielnym, wygranym spotkaniu z Karłowymi Warami (2:1), również tym razem świetnie zagrała trzyniecka defensywa, która pozwoliła gościom na nadgarstka poprawił na 2:0. Goście ruszyli do odrabiania strat dopiero w drugiej tercji, w której mieli więcej z gry.

W 26. minucie hokeiści z miasta Škody doczekali się bramki kontraktowej z kija Hradca, ale zamiast pójścia na całość i jeszcze mocniejszego podkręcenia tempa, przyjeźdni znów pofolgowali, tracąc w 28. minucie po błędzie obrony trzeciego gola. Spokój na kije gospodarzy wniósł Daniel Kurovský, który

niepilnowany przy prawym słupku w łatwy sposób trafił na 3:1. Trzecia tercja upłynęła pod znakiem aktywnej gry Trzyńca i niemyrawych prób wyprowadzania kontrataków ze strony Mładej Bolesławi. Czwarty gol w siatce gości z kija Ondřeja Kovaříka w 43. minucie definitywnie ostudził zapędy przyjezdnych. Zespół Mładej Bolesławi w trzeciej tercji praktycznie nie istniał, większość akcji rozgrywanych było pod bramką Růžicki, a Ondřej Kacetl mógł spokojnie wybrać się na zakupy do pobliskiego supermarketu.

WITKOWICE – PARDUBICE 3:1

Tercje: 0:0, 2:1, 1:0. **Bramki i asysty:** 36. Hanzl (Percy, Kalus), 39. Nellis (Percy, Hanzl), 59. Kalus – 37. Červenka (Smejkal, Jones). **Witkowice:** Hrachovina – Demel, Percy, Leahy, Košťálek, Auvitu, Mikuš, L. Kovář – Kalus, Nellis, Yetman – Roberts Bukarts, Hanzl, Zdráhal – Bambula, Příbyl, Lednický – Eberle, Hašek, Hladoník – Hauser.

Drużynie Witkowic udało się majstersztyk. Wygrana z Pardubicami smakuje podwójnie, szkoleniowiec ostrawskiej ekipy Václav Varaďa w przeszłości prowadził bowiem właśnie Dynamo, z którym pożegnał się w bardzo dziwnych okolicznościach. Worek z bramkami rozwiązał się w środę w drugiej tercji. Gospodarze byli skuteczniejsi w wymianie ciosów, na 3:1 ustalił wynik strzałem do pustej bramki kapitan Witkowic, Marek Kalus, podczas power play Pardubic.

Przed Witkowicami jeszcze osiem kolejek rundy zasadniczej ekstraligi, a więc 24 punkty do zdobycia. O tym, który zespół zakończy rundę podstawową na ostatniej pozycji w tabeli i będzie zmuszony walczyć o ekstraligową pewność w barażach, przekonamy się dopiero na po-

czątku marca. W trudnej sytuacji oprócz Witkowic znajdują się też ekipy Kladna, Olomuniec, Trzyńca i Liberca.

W innych meczach 44. kolejki: Cz. Budziejovice – Sparta Praga 1:5, Pilzno – Liberec 2:3 (d), K. Wary – Litwinów 6:4, Olomuniec – Brno 3:6, Kladno – Hradec Kr. 1:2. **Lokaty:** 1. Sparta Praga 88, 2. Pardubice 82, 3. Litwinów 75..., 11. Trzyniec 57, 12. Olomuniec 54, 13. Witkowice 54, 14. Kladno 54 pkt. **W najbliższej kolejce:** Witkowice – K. Wary (dziś, 17.30), Hradec Kr. – Trzyniec (dziś, 18.00).

II LIGA-gr. wschodnia

HAWIERZÓW – WYSZKÓW 5:1

Tercje: 2:0, 2:0, 1:1. **Bramki i asysty:** 5. Šuhaj (Tvrdý), 10. Hotěk (Bednář, Kunc), 24. Mrva (Hotěk, Konečný), 32. Kunc (Bednář, Valenta), 45. Toma (Ševčík) – 51. Tomajko (D. Vašíček). **Hawierzów:** Šimonů – Michálek, Kunc, Ščurek, Chroboček, Valenta, Ševčík, Cubo – Hotěk, Bednář, Konečný – Tvrdý, Šuhaj, Klimša – J. Apolenář, Haas, Mrva – Middleton, Pavlík, Toma – Veselý.

To już tradycja, że hokeiści Hawierzowa w tym sezonie raczej nie oddają punktów, tym bardziej przed własną publicznością. Goście mieli w środę niewiele do powiedzenia.

W innych meczach rundy dodatkowej gr. A: H. Brod – Žďár n. Sazavą 5:3, Znojmo – Šumperk 3:2 (d). **Lokaty:** 1. Hawierzów 90, 2. Znojmo 72, 3. H. Brod 71 pkt. ▲

pre-teksty i kon-teksty /356/

Krzysztof Łęcki

Nie znaleźć się

Zdarza się, że w ołśniejące piękne przyrody miejsce trafić można w niewłaściwym czasie. Przy czym – określenie „niewłaściwy czas” może sugerować nieszczęścia o bardzo różnej skali. Michał Rusinek, bar dziej znany jako sekretarz Wisławy Szymborskiej, pisze: „Znam małżeństwo, które wybrało się w podróż poślubną na Wyspy Kanaryjskie. Tam jest podobno przez cały rok ciepło i słonecznie, ale zdarzają się odstępstwa od tej reguły. Takie właśnie odstępstwo zdarzyło się temuż małżeństwu: przez cały tydzień ich pobytu lał deszcz. Wrócili do Krakowa ze skwaszonymi minami i wkrótce się rozwiedli” (M. Rusinek, „Nadbagaż”, Znak Kraków 2024, s. 19). Nie wiem, kiedy na jakiej wyspie Kanarów wyładowali krakowscy pechowcy. My z żoną mieliśmy, by tak rzec, więcej szczęścia. Na okrągłą (no, prawie okrągłą) rocznicę ślubu wybraliśmy się na jedną z Wysp Kanaryjskich. Tę ponoc najbardziej wietrzną i zagrożoną opadami deszczu. No cóż, dla nas La Palma okazała się doskonałym miejscem na regenerację. Jak się bowiem miało okazać – trafiłszy tam z żoną we właściwym czasie. Czy może powinienem raczej powiedzieć, że udało się nam tam nie trafić w czasie niewłaściwym. Takim czasem skrajnie niewłaściwym na podziwianie La Palmy był na przykład rok 2021, kiedy doszło do wybuchu wulkanu Tajogaite. Bo zagrożenie na La Palmie to nie tylko wiatr i deszcz, to wszak także najbardziej narażona na erupcje wulkaniczne wyspa archipelagu Wysp Kanaryjskich. Już po powrocie z krótkich wakacji zobaczyliśmy z Gabrysią na Netflixie serial „La Palma”. Tak, jego akcja toczy się w roku 2021, a jego bohaterowie (i bohaterki) mieszkają traferm w hotelu „H10”, który i my wybraliśmy. Nie ukrywam, że ucieszyło mnie to, iż serial obejrzelśmy po powrocie z La Palmy. Pozwoliło nam to na spokojniejsze – niż w przeciw-

● Kadr z serialu „La Palma”. Fot. nat. prasowe

nym przypadku – skupienie się na dramatycznej fabule, o ratujących siebie i najbliższych postaciach z ekranu telewizora.

Znaleźli się w niewłaściwym czasie, w niewłaściwym miejscu – tak często kwituje się sytuację, w której kogoś spotkało nieszczęście. Idzie wówczas zwykłe o nieszczęście z tych bardziej nieoczekiwanych – rzecz jasna. Czy zatem to tylko inne określenie najwzyczajniejszego pecha? Jeśli ktoś ma pecha, to mu w drewnianym kościele cegła na łeb spadnie – tak kiedyś ilustrowano skrajnego pechowca. Niekiedy jednak pech trafia się w tym samym momencie większej liczby ludzi, którzy nie znając się, ba, nic o sobie nie wiedząc, znaleźli się w niewłaściwym czasie w niewłaściwym miejscu. Jakiś niezapowiedziany – w sensie: przez nich samych nieplanowany – zjazd pechowców? Odkryjmy karty – trzęsienie ziemi, czy wybuch wulkanu to nie jest rzecz jasna – nigdy i nigdzie – codzienność. Niemniej są miejsca na

Ziemi, gdzie prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest całkiem spore. Niekiedy zresztą nacisk trzeba położyć wyłącznie na czas – bo to samo miejsce mogło być w innym dniu, tygodniu, miesiącu, roku czasie nie tylko nie-złe, ale wręcz przeciwnie: prawie-że rajskie. Takim miejscem mogła wydawać się w roku 2004 Tajlandia (przed trzęsieniem ziemi i tsunami), mogła – wspomniana La Palma w 2021 roku.

Każdy, czy też prawie każdy słyszał, czytał o katastrofie, jaka spotkała Pompeje w roku 79 roku po Chrystusie. Wybuch Wezuwiusza unicestwił to miasto, jednocześnie sprawił by z historii przeszło do niemal legendy. Gdyby kto chciał poczytać o tej katastrofie w wersji sfabularyzowanej, polecam „Pompeje” Roberta Harris-a, zaś gdyby kto preferował historię na ekranie, może zobaczyć film „Pompeje” Paula W.S. Andersona z 2014 roku. Dla innych, zainteresowanych robotą prawie-że detektywistyczną proponuję esej Umberto Eco „Autoportret Pliniusza”. W skró-

cie – włoski semiotyk analizuje list wysłany przez Pliniusza Młodszego do znanego (już wówczas znanego) rzymskiego dziejopisa Tacyty. List ma za zadanie wprowadzić na karty historii Pliniusza Starszego (wuj autora listu), a w zasadzie podkreślić jego bohaterską, niezłomną postawę po wybuchu wulkanu. Po skrupulatnej lekturze listu przez Eco nie możemy mieć żadnych wątpliwości – Pliniusz Starszy znalazł się w niewłaściwym miejscu, w niewłaściwym czasie nie dlatego, że powodowała nim dzielność i chęć poznawania niebezpiecznego świata. Nie, po prostu niewłaściwie ocenił znaki wysyłane przez przyrodę – i do głowy mu nie przyszło, że zmierz-a w stronę wybuchu Wezuwiusza. I że będzie to jego podróż ostatnia, w jedną stronę.

Tak, bywa, że wybór niewłaściwego miejsca i czasu miewa decydujące znaczenie dla naszego życia. Jednak dzieje się tak nie zawsze tylko w przypadku, kiedy zdarzy się nam w nieodpowiednim czasie znaleźć

Fot. ARC

krajką z regionalnego stroju ziemłodzkiej z Muzeum Etnograficznego w Warszawie, polskie litery (ą, ć,

ę, i itd.) wydrukowane w 3 D oraz emblematy i plakat misji. (PAP)

Kabaretowe Naj. Legenda kabaretu Barbara Kraftówna

Sobota 15 lutego, godz. 19.10

PIĄTEK 14 LUTEGO

6.00 Panorama **6.35** Zakochaj się w Polsce. Duszniki Zdrój i Zieleniec **7.00** Makłowicz w podróży. Podróż 9. Islandia **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Informacje kulturalne **11.30** Wszystko przed nami (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** M jak miłość (s.) **14.05** Polonia 24 Tygodnik **14.45** Bajki naszych rodziców. Olimpiada Bolka i Lolka **14.55** Pomysłowy wnuczek **15.05** Baśnie i bajki polskie **15.30** Program informacyjny **16.00** Odnaleziony walc **17.00** Teleexpress **17.20** Dzień dobry, Kocham Cię (komedia romantyczna) **18.50** Panorama **19.10** Olá Polonia **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Kabaretowe Naj. Miłość. Jak nie podrywać **20.45** Wielki finał polskich kwalifikacji - Eurowizja 2025 **22.35** Tygrysy Europy. Zakrecona **23.35** Panorama.

SOBOTA 15 LUTEGO

6.00 Panorama **6.40** Studio w kontakcie **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Korona Gór Polski. Śnieżka **11.50** Muszelki Wigier 2024 - Koncert Galowy Młodzi w Suwałkach **12.55** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka **13.25** Perły i dukaty. Markiza de Pompadour **14.25** Do śmiechu! **15.25** Okrasa łamie przepisy. Kuchnia polska **16.00** Kulturalni PL **17.00** Teleexpress **17.20** M jak miłość (s.) **18.10** Szansa na sukces. Opole 2024 2. **19.10** Kabaretowe Naj. Legenda kabaretu - Barbara Kraftówna **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.20** Ranczo 5 (s.) **22.10** Kombii na dobry wieczór **23.05** Lecę za miłością. Grecka sielaneczka (mag.) **23.40** Laskowik & Malicki.

NIEDZIELA 16 LUTEGO

6.00 Panorama **6.40** Z gwiazdą przez świat. Krzesimir Dębski **7.30** Pytanie na śniadanie **10.40** Makłowicz w podróży. Podróż 9. Islandia **11.05** Fajna Polska zimą. Kraków **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Aniol Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.55** Słowo na niedzielę. O brykanii u hasaniu **13.00** Transmisja mszy świętej z kościoła akademickiego KUL pw. Świętego Krzyża w Lublinie **14.15** Piłka nożna. Betclie 1. Liga, mecz Górnik Łęczna - ŁKS Łódź **17.00** Teleexpress **17.20** M jak miłość (s.) **18.15** Do śmiechu! **19.10** Muzyka w sieci **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.20** Stulecie Winnych 2 (s.) **21.15** Dzień dobry, Kocham Cię (komedia) **22.55** 10-lecie kabaretu Paranienor-malni.

PONIEDZIAŁEK 17 LUTEGO

6.00 Panorama **6.35** Duchowym szlakiem **7.00** Na tropie przypaw. Pikantnie i słodko **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Olá Polonia **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Stulecie Winnych 2 (s.) **13.20** Kiedyś to było... **13.55** Polacy świata. Wacław Szybański **14.05** Kulturalni PL **15.05** Cześć, czy mogę Cię zjeść? **15.10** Dieta na myślenie **15.15** Kocie kalamburki **15.30** Program informacyjny **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy

szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **18.45** Panorama **19.00** Polacy świata. Maksymilian Faktowski **19.10** Wynalazki na medal (mag.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Przedwiośnie. Przyjaciele (s.) **22.10** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.10** Panorama **23.45** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej).

WTOREK 18 LUTEGO

6.00 Panorama **6.35** Pożyteczni.pl **7.00** Kuchenne recepty. Polskie Superfoods **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Wynalazki na medal (mag.) **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Ranczo 5 (s.) **14.15** Tygodnik kulturalny **15.00** Zagadki zwierzogromadki. Popielice **15.15** Zwierzaki Czytaki. Krokmiery **15.30** Program informacyjny **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.10** Przegląd tygodnia **18.45** Panorama **19.10** Wschód **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Ojciec Mateusz 30 (s.) **22.15** Gdziekolwiek będę... (film o Marku Grechucie) **23.10** Panorama **23.45** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej).

ŚRODA 19 LUTEGO

6.00 Panorama **6.35** Przyrodnik na tropie. Żubr **7.00** Okrasa łamie przepisy. Kuchnia polska **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Wschód **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Ojciec Mateusz 30 (s.) **14.05** Gdziekolwiek będę... (film o Marku Grechucie) **15.05** Animowane ki. Rodzina Reflików 3 **15.30** Program informacyjny **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Mody polskie. Świętokrzyskie **18.45** Panorama **19.10** Hello Polonia (mag.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** O mnie się nie martw 8 (s.) **22.15** Studio w kontakcie **23.10** Panorama **23.45** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej).

CZWARTEK 20 LUTEGO

6.00 Panorama **6.35** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **7.00** Jedzenie ma znaczenie (mag.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Hello Polonia (mag.) **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Stulecie Winnych 2 (s.) **13.20** Kiedyś to było... **13.55** Polacy świata. Wacław Szybański **14.05** Kulturalni PL **15.05** Cześć, czy mogę Cię zjeść? **15.10** Dieta na myślenie **15.15** Kocie kalamburki **15.30** Program informacyjny **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy

36. olimpiada polonistyczna

To już XXXVI Olimpiada Literatury i Języka Polskiego, która odbywa się na Litwie. Jej uroczysta inauguracja miała miejsce 4 lutego w historycznych murach Uniwersytetu Wileńskiego. Tegorocznym refleksjom literackim towarzyszyły słowa wybitnego polskiego pisarza Stefana Żeromskiego: „Człowiek — jest to rzecz święta, której krzywdzić nikomu nie wolno”.

● W tym roku w eliminacjach na szczeblu krajowym wzięło udział 28 uczestników. Fot. MARIAN PALUSZKIEWICZ

W tym roku w eliminacjach na szczeblu krajowym wzięło udział 28 uczestników, uczniów klas 10-12 z polskich szkół z Wilna, rejonu sołecznickiego, wileńskiego, trockiego. Młodzi miłośnicy ojczystego słowa podczas dwudniowych zmagani sprawdzali swoją wiedzę z języka ojczystego oraz literatury.

Gospodarzem krajowych eliminacji konkursu było w tym roku Centrum Polonistyczne na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wileńskiego. Współorganizatorami była Litewska Agencja ds. Nieformalnego Kształcenia Uczniów LINEŠA, którą reprezentowała koordynator Kristina Vaičiūkytė, oraz Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu.

– Olimpiada Języka Polskiego i Literatury w swym założeniu służy umocnieniu rangi języka polskiego, literatury i kultury w życiu społecznym, a także głębszemu poznaniu narodowej i europejskiej tradycji literackiej oraz tożsamości kulturowej. Są to cele ważne nie tylko dla obywateli Polski, ale również dla obywateli Litwy, gdzie język polski jest językiem ojczystym dla ponad 200 tysięcy mieszkańców. XXXVI Olimpiada Literatury i Języka Polskiego na Litwie jest poświęcona 100-leciu śmierci znanego polskiego pisarza epoki modernizmu Stefana Żeromskiego, nazwanego „sumieniem narodu”. Warto pamiętać,

że w 1924 r. był on kandydatem do literackiej Nagrody Nobla – witając gości i uczestników olimpiady mówiła doc. dr Irena Fedorowicz z Centrum Polonistycznego na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wileńskiego.

Do uczniów zwrócił się też prof. dziekan Wydziału Filologii ds. naukowych doc. dr Giedrius Tamoliūnas, życząc, by piękna tradycja olimpiady polonistycznej była kontynuowana jak najdłużej.

Na uroczystość inauguracji olimpiady przybyli dostojni goście: konsul generalny RP na Litwie, kierownik Wydziału Konsularnego i Polonii Ambasady RP w Wilnie Dariusz Wiśniewski oraz konsul, II sekretarz Wydziału Konsularnego i Polonii Ambasady RP w Wilnie Jolanta Wiśnioch.

– Dla mnie już jesteście zwycięzcami, bo zdecydowaliście się wzięć udział w tej olimpiadzie, bo przez wiele lat nauki w polskich szkołach osiągnięcie biegłości w posługiwaniu się językiem polskim – zwracając się do uczniów podkreślił konsul Dariusz Wiśniewski. Wyraził wdzięczność wobec władz uczelni za możliwość zorganizowania konkursu na uniwersytecie tak ważnym dla Polaków, dla historii polskiej, a dzisiaj również dla historii Litwy. – Dziękuję również nauczycielom, którzy codzienną pracą przyczyniają się do tego, że język polski na Litwie żyje, trwa i się rozwija – dodał.

Na eliminacje olimpiady polonistycznej na Litwie przybyła również wieloletnia jurorka ogólnopolskiej Olimpiady Języka Polskiego i

Literatury dr Iwona Wiśniewska z Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, która poprowadziła seminarium dla nauczycieli szkół polskich na Litwie.

Uczestnicy olimpiady podczas dwudniowych zmagani, w części pisemnej i ustnej, mieli za zadanie napisanie wypracowania oraz wygłoszenie wcześniej przygotowanego ustnego przemówienia na wybrany temat z zakresu zagadnień literackich lub językowych.

Prace pisemne oraz wypowiedzi ustne uczestników olimpiady oceniała komisja złożona z wykładowców obu wileńskich polonistyk, z Uniwersytetu Wileńskiego oraz Akademii Oświaty Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie. Przewodniczącą XXXVI Olimpiady Literatury i Języka Polskiego na Litwie jest dr Teresa Dalecka z Uniwersytetu Wileńskiego.

Przed ogłoszeniem tematów prac pisemnych przewodnicząca komisji zwróciła się do uczniów. – 36. Olimpiada Języka Polskiego na Litwie to duże wydarzenie. Jej uczestnicy czasami zrobili poważne kariery w różnych dziedzinach i przy różnych okazjach wspominają olimpiadę jako ważne wydarzenie w ich życiu. Dzisiaj również życząc, by olimpiada stała się ważnym, czasami może decydującym elementem, czymś, co być może zaważy na waszym życiu. Przede wszystkim zaś chciałabym życzyć, żeby była to przyгода intelektualna – powiedziała dr Teresa Dalecka.

Anna Pieszek „Kurier Wileński”/LITWA

INFORMATOR

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – MK PZKO zaprasza na Bał Ostatkowy 1 marca od godz. 16.00 do Domu PZKO. W programie: „Niezapominajki”, ZR „Błędowice”, chłopobalet, pokaz tańca towarzyskiego, DJ Michal Vesely. Miejscówki w cenie 400 koron do nabycia w poniedziałki w godz. 11.00-15.00 i w środy w godz. 11.00-17.00 lub po uzgodnieniu pod nr. tel. 739 911 957.

▲ Klub Kobiet zaprasza na spotkanie muzyczne 19. 2. o godz. 15.00 do Domu PZKO. **HAWIERZÓW-SUCHA** – MK PZKO zaprasza do świetlicy koła na tradycyjny Bał Papuciowy, który odbędzie się 22 lutego od godz. 17.00. Do tańca będzie przygrywać DJ Jędrzejczyk, będą przygotowane wysmienite posiłki, sówicie zaopatrzone barek, dużo nagród do loterii i do tego atrakcyjny program – niespodzianka.

KARWINA-FRYSZTAT – Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej zaprasza 25. 2. o godz. 16.30 na kolejne spotkanie z cyklu „Podróż marzeń”. Tym razem Maria i Jan Wawreczkowie opowiedzą o podróży „Z Wędriny do Santiago”. Bilety w cenie 50 koron można nabyć pod linkiem: <https://shop.entradio.cz/event/23527>. Kontakt: 596 312 477, 558 849 501, e-mail: polske@rkka.cz.

KLUB 99 – Spotyka się w poniedziałek 17 lutego o godz. 11.00 w restauracji Bowling Bystrzyca. Dojazd autobusem do przystanku Nydek, Pod Praszywą.

KOSZARZYSKA, MILIKÓW-PASIEKI – Macierz Szkolna polskiej szkoły w Koszarzyskach oraz MK PZKO w Milikowie-Pasiekach zapraszają na Bał Ostatkowy do Domu PZKO w Pasiekach w sobotę 1 marca godz. 19.00. W programie wystąpią tancerze zespołu „Trznowice”. Muzyka DJ Roman Młynek. Miejscówki w cenie 300 koron (bilet + kolacja) można zamawiać pod nr. tel 733 519 193 i 739 982 430 do czwartku 27 lutego. Loteria i kuchnia domowa zapewnione.

PTTS „BŚ” – Informuje, że zebranie członkowskie odbędzie się w sali lustrzanej „Strzelnicy” w Czeskim Cieszynie w niedzielę 16 lutego o godz. 15.00. W tym roku odbędą się wybory osób do zarządu na następną trzyletnią kadencję.

▲ 18 lutego z Chrystianem Zaleskim (tel. +48 696 459 161) udać się z Wisły, doliną Gahury, do schroniska na Soszowie, skąd zjedziemy ponownie do tej miejscowości. Trasa około 13,5 km. Ojdz autobusu z przystanku Cieszyń-Celma o godz. 8.00.

OFERTY

KUPIE jakiegokolwiek instrumenty muzyczne i antyki. Tel. 608 374 432.

OFERTA PRACY

POLSKIE GIMNAZJUM im. J. Słowackiego w Cz. Cieszynie przyjmie od nowego roku szkolnego 2025/26 na skrócony etat (12 lekcji tygodnio-

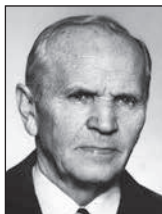
ŻYCZENIA

Dnia 13 lutego 2025 obchodził swój piękny Jubileusz życiowy
pan JAN NIEDZIELA
z Karwiny
Z tej okazji składamy najserdeczniejsze życzenia, dużo zdrowia, wszelkiej pomyślności, pogody ducha i szczęśliwej podróży do kolejnych jubileuszy – żona, synowie Tomasz i Marcin z rodziną.

RK-005

WSPOMNIENIA

Miłość i wspomnienia nigdy nie umierają.
Dnia 15 lutego minie 26. rocznica śmierci naszego Kochanego
śp. ADOLFA DZIKA
z Hawierzowa-Suchej
Z miłością i szacunkiem wspominają córka i syn z rodzinami.

GŁ-078

Kto kochał i był kochany, nigdy nie będzie zapomniany.
Dnia 14 lutego mija 20. rocznica zgonu naszej Kochanej Mamusi, Teściowej, Babcini i Prababci
śp. MARI GAJDZICOWEJ
z Lesznej Dolnej
Dnia 14 stycznia minęła 28. rocznica zgonu Jej Męża
śp. JANA GAJDZICY
Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

GŁ-084

Dnia 17 lutego obchodziłyby 100 lat nasza Kochana
śp. WANDA MIKUŁOWA
z Cierlicka-Kościełca
Wspominają syn Kazik i najbliższa rodzina.

GŁ-067

...nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych...
Dnia 16 lutego minie 3. smutna rocznica zgonu naszej Drogiej
śp. ANNY NOWOKOWEJ
z Ropicy
O chwilę cichych wspomnień proszą synowie z rodzinami.

GŁ-089

wo albo wg umowy) nauczyciela informatyki oraz na 6 lekcji tygodniowo nauczyciela języka hiszpańskiego. Znajomość języka polskiego mile widziana. Zainteresowanych proszę o przesłanie CV na adres: info@gympol.cz. Bliższe informacje można uzyskać pod nr. tel. +420 604 859 677.

GŁ-093

WAŻNE INFORMACJE

- ✓ Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu” jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- ✓ Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- ✓ Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zakaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickacentrum@pns.cz
- ✓ Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

MK PZKO w Karwinie-Raju zaprasza na tradycyjne pochowanie basy w piątek 28 lutego od godziny 19.00 do Centrum Kultury w Piotrowicach. Bilety można rezerwować na: <https://rezerwo.zori.cz/res/pzkoraj>.

Dnia 15 lutego minie pierwsza rocznica śmierci
ANIELI PIECZONKI
Wspominają mąż, córki, wnuczki, brat i najbliżsi.

GŁ-083

Wczoraj, 13 lutego 2025, minęła 10. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamusi oraz Teściowej
śp. LIDII PRZECZEK
z Nawsia
1 marca br. obchodziłyby 94. urodziny. Z miłością i wdzięcznością wspominają córka Halina oraz synowa Renata.

GŁ-094

NEKROLOGI

Wyrazy szczerzego współczucia z powodu zgonu
śp. ZOFII KRAUS
byłej długoletniej chórzystki „Hutnika”
składa cała Rodzina Polski Zespół Śpiewaczy „Hutnik”.

GŁ-091

www.ajesucho.cz
e-mail: ajesucho@seznam.cz
TECHNICZNE OSUSZANIE
WYNAJEM OSUSZACZY
OSUSZANIE PO ZALANIU
tel. +420 608 772 213

GŁ-398

Znajdź nas na YouTube

Dachy – remonty, dachy płaskie, kominy
Tel. +48 601 532 642

GŁ-600

Smaczny Catering
na imieniny, urodziny, jubileusze i spotkania rodzinne

GŁ-087

PROGRAM TV

PIĄTEK 14 LUTEGO

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Hospicjum **8.00** Noce i dnie. Piotrus i Teresa **9.05** Ranczo 4 (s.) **10.00** Komisarz Alex 6 (s.) **10.50** Ojciec Mateusz 15 (s.)

11.35 Okrasa łamie przepisy. Kuchnia polska

Tym razem Karol Okrasa zaprasza widzów na opowieść o naleśnikach. Nie wiemy, kto wymyślił tę prostą potrawę z mąki, jajek i mleka, ale na pewno zasłużył sobie na kulinarnego Nobla. Ponoć naleśniki znano już w starożytności. Dziś występują w kuchniach całego świata. Mają swoje naleśniki Chińczycy, mają też Włosi. A Francuzi chwala się swoimi Cerpis Suzette, czyli cienkimi naleśnikami z syropem pomarańczowym, które podaje się polane alkoholem i płonące. Naleśniki mogą być zrobione na słodko z owocami, mogą też zawierać farsz z mięsa, ryb, grzybów lub warzyw. Również ciasto naleśnikowe może zawierać oprócz mąki, jajek i mleka najróżniejsze dodatki...

12.10 Agrobiznes **12.55** Natura w Jedyńce. Królestwo iberyjskiego rysia **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy (mag.) **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królowie (s.) **21.05** Kłangor (s.) **22.15** Wyjście awaryjne (komedia) **23.55** Komedianci debiutanci (komediodramat).

TVP 2

6.20 Anna Dymna - spotkajmy się. Julia Badowska (talk-show) **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Operacja zdrowie (mag.) **11.50** Tańcząca ze światem - Tunezia **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Wielki finał polskich kwalifikacji - Eurowizja 2025 **22.45** Kino relaks. Wszyscy moi mężczyźni (komedia USA).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Piekary Śląskie **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Kuchenne rewolucje. Białystok **13.25** Ukryta prawda **16.35** Detektywi (s.) **19.00** Fakty **20.00** Jack Reacher. Nigdy nie wracaj (film sensacyjny) **22.30** Dar z niebios (thriller, Kanada/USA)

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.25** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.15** Lepsza Polska **19.40** Uroczysko (s.) **20.10** Farma (reality show) **21.10** Och, Karol 2 (komedia) **23.30** Ghost Rider (thriller).

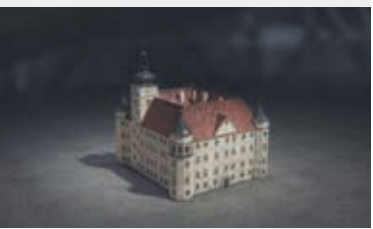
TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.45** Pr. muzyczny **10.05** Buleczki z rana **10.35** Sprawę prowadzi Imma Tata-ranni (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Na tropie **14.25** Reporterzy TVC **15.15** Chwila dla piosenki **15.30** Uśmiechy Jana Svěráka **16.10** Łopatologicznie **17.00** Podróż po Fesie **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Dziecko (s.) **21.10** Wszystko-party **22.05** Hercule Poirot (s.) **22.55** Z archiwum telewizyjnej rozrywki **23.55** Kruk (s.) **1.00** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Doskonali mordercy **9.25** Przygody nauki i techniki **9.55** Nieznany kąt Afryki - Mount Suswa **10.50** Strony rodzinne **11.25** O czym myśli Boris Johnson **12.20** Antonín Panenka **12.30** Otwarta twierdza **13.25** Powstanie i upadek nazistów

14.20 Hartheim: nazistowski zamek grozy

Wśród budowli, które pozostawili przerażający ślad w historii, zamek Hartheim zajmuje szczególne miejsce. Jednocześnie tej pięknej, renesansowej rezydencji, położonej w jednej z austriackich wiosek, nie wyszczególniało nic, co czyniłoby ją jednym z najstraszniejszych miejsc w historii...

15.15 Tajemnice II wojny światowej **16.05** Zapomniane wyprawy **16.30** Tajemnice brytyjskich pałaców królewskich **17.15** Stanley Tucci i wszystkie smaki **18.00** Poszukiwania utraconych światów - Kaukaz Południowy z Romanem Zachem **18.25** Jura wśród jezior i lasów **19.20** Bogowie i mity starożytności Europy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Akcja na Eigerze (film) **22.10** Ostro poker w małym Tokio (film) **23.30** Wojenne gry **0.25** Wielka Brytania z lotu ptaka.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.25** Pewna rodzina (s.) **10.50** Dr House (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **15.30** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I (film) **23.15** American Pie: Wesele (film) **1.10** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.10** M.A.S.H. (s.) **9.20** Koledzy (s.) **10.50** Zoo Nowe początki (s.) **11.45** Agenci NCIS (s.) **13.40** Policja w akcji **14.40** Incognito **15.45** Tak jest, szefie! **16.50** Nakryto do stołu **18.00** Zoo Nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Kochamy Ciebie **22.05** Mój mąż sobie z tym poradził! **23.30** Tak jest, szefie! **0.35** Policja w akcji.

SOBOTA 15 LUTEGO

TVP 1

6.20 Balans bieli **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.40** Pełnosprawni **8.10** Czarne chmury. Pan-tonima (s.) **10.10** Komisarz Alex 6 (s.) **11.05** Ojciec Mateusz 15 (s.) **12.00** Cietrzew. Ptak wielu odcieni **12.40** Gwiazdy w południe. Był tu Willie Boy (western USA) **14.30** Okrasa łamie przepisy. Dorsz w górach **15.05** Żona dla Polaka (reality show) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.35** Żona dla Polaka (reality show) **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.20** Hit na sobotę. Szef roku (komedia) **22.30** Zatoka szpiegów (s.) **23.30** Poziom mistrz (film USA).

TVP 2

6.00 Barwy szczęścia (s.) **6.35** M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.20** To jest grane **11.50** Czterdzieściolatek (s.) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.15** Szansa na sukces. Opole 2024 **2.16.20** Na dobre i na złe (s.) **17.25** Footloose (film USA) **19.15** Stowo na niedzielę. O brykanii i hasaniu **19.25** Rodzinka.pl (s.) **20.00** The Voice Senior 6. Finał **23.00** Książę i ja. Królewskie wesele (komedia USA).

TVN

5.50 Kuchenne rewolucje. Bar u Skwarka **6.45** Skolki narciarskie. Zawody Pucharu Świata w Sapporo **9.30** Dzień Dobry TVN **12.30** Na Wspólnej (s.) **14.25** Mistrzowskie pojedynki. Eternal Glory (reality show) **15.35** Znowu mam 17 lat (komedia USA) **17.35** Kuchenne rewolucje. Warszawa **18.45** Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich **19.00** Fakty **19.30** Bridget Jones 3 (komedia romantyczna) **22.10** Szefowie wrogowie 2 (komedia USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.30** Gliniarze (s.) **16.30** Nasz nowy dom (reality show) **17.30** Awantura o kasę (teleturniej) **18.50** Wydarzenia **19.15** Prezydenci i premierzy **19.55** Kabaret na żywo. Nowy skŁAD

22.00 47 roninów (film USA)

Historia bierze początek w momencie, kiedy bezwzględny, żądny władzy szogun zabija swojego mistrza, skazując jednocześnie na wygnanie swoich współbraci. 47 pozostawionych samym sobie samurajów poprzysięga mu zemstę, chcąc tym samym odzyskać honor i utraconą ziemię. Wygnani ze swoich domów, rozproszeni po całym kraju członkowie grupy roninów muszą szukać pomocy u Kaia (Reeves) – ronina półkrwi, którego ongiś odrzucili. Ma on wesprzeć ich w walce o utraconą godność, walce z samurajami, w którym roi się o mitycznych bestii i czarnej magii. Kai - pozbawiony swojego miejsca i godności banita staje się najbardziej niebezpieczną, śmiertelnością bronią roninów. Jego postawa sprawi, że wyrosnie on z czasem na bohatera i będzie inspiracją dla grupy buntowników stawiających czoła złu, które przejęło ich ziemię...

TVC 1

6.00 Co umiały nasze babce **6.25** Łopatologicznie **7.15** O hrabinie i rozbójniku (bajka) **8.05** Jak wodnik został szewcem w Rokytnicy (bajka) **8.45** Szczęście (film) **9.05** Uśmiechy Jany Paulowej **9.45** Gejzer **10.15** Sprawy siostry Bonifacji (s.) **11.05** Wszystko-party **12.00** Z metropolii. Tydzień w regionach **12.25** Nasze hobby **13.00** Wiadomości **13.05** Kto obudzi Pindrusza? (bajka) **14.10** Jak króliewicz uczył się rzemiosła (bajka) **14.50** Cudowny eliksir (bajka) **15.30** Szaletstwa panny Ewy (film) **17.00** Hercule Poirot (s.) **17.50** Kot to nie pies **18.25** Chłopaki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.05** Cuda natury **21.20** Martha i Tena - Dál od słońca **22.15** Żandarm w Nowym Jorku (film) **23.55** Maigret (s.) **1.25** Sama w domu.

TVC 2

6.00 Doskonali mordercy **6.55** Kostaryka - wzrost natury **7.45** Krzywa Wieża w Pizie **8.45** Na biegowkach po Czechach **9.00** Austriackie zabytki techniczne w Czechach **9.25** Cuda techniki **10.15** Lotnicze katastrofy **11.05** Auto Moto Słowacji **11.25** Auto Moto Test **11.40** Tajemnice Wielkich Jezior **12.35** Babel **13.00** Pojedynki królowych **13.50** Królewska pałeczyna **14.35** Mistrzowie medycyny **15.05** Dziwna para (film) **16.50** Piękne kraje z lotu ptaka **17.45** Cudowna planeta **18.35** Patagonia - życie na końcu świata **19.20** Zapomniane wyprawy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Pan i władca: na krańcu świata (film) **22.20** Przekręt (film) **0.00** Babilon Berlin (s.).

NOVA

6.00 Karate owca (s. anim.) **6.30** Stacykowo (s. anim.) **6.55** Alvin i wiewiórki (s. anim.) **7.15** My, właściciele domków letniskowych **8.05** Lodówka, opowiadaj **8.55** Weekend **9.35** Kamehiak (s.) **11.00** Wszyscy moi mężczyźni (film) **12.55** Brzydka prawda (film) **14.50** Walentynki (film) **17.15** Na ostrzu (film) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Dungeons & Dragons: Złodzijski honor (film) **23.10** Jupiter: Intronizacja (film) **2.00** 4 Nations Face off: Kanada – USA.

PRIMA

6.00 Statkiem przez Kornati **6.10** Bolek i Lolek (s. anim.) **6.25** M.A.S.H. (s.) **8.55** Autosalon.tv **10.20** Incognito **11.25** Kochamy Czechy **13.20** Mój mąż sobie z tym poradził! **14.40** Pumpa! od Złatej podkowy (film) **16.30** Madla z cegielni (film) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Gliniarz (s.)

22.40 Uprawdżona II (film)

Po odzyskaniu córki z rąk albańskich porywaczy, Bryan Mills, był agent CIA, myślał, że to już koniec jego kłopotów. Nic bardziej mylnego. Ojciec jednego ze zgłodzonych przez Bryana bałkańskich zbirów poprzysięgał zemstę i nie cofnie się przed niczym, aby dopiąć swego. Podczas rodzinnych wakacji w Istambule, Bryan wraz z żoną zostają porwani. Na wolności pozostaje jednak ich córka Kim, która pomoże ojcu wydostać się z niewoli...

0.30 Redbad: Droga wojownika (film).

NIEDZIELA 16 LUTEGO

TVP 1

6.20 Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **6.55** Słowo na niedzielę **7.50** Sędzia i klejnot (bajka) **8.25** Buleczki z rana **8.55** Łopatologicznie **9.50** Kalendarium **10.05** Kamera na szlaku **11.30** Obiektyw **11.10** Przygody kryminalisty (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** Vápenička (bajka)

Łukasz z Ksawerym kolejny raz odwiedzają w areście Kasję. Natomiast Agnieszka poznaje Celinę, gdy ta odwiedza Sadowskiego, by oddać klucze do jego mieszkania. Z kolei Rawiczowa zaczyna być zazdrosna o Andreję, widząc jak ten zaprzęgnął się z Sofią. Aldona i Borys natomiast na nowo niepokoją się o Aleksa, który chce zostać w Angli na cały rok. Tymczasem Ewa na praktykach w redakcji „Szoku” postanawia napisać o wakacyjnych szaleństwach nastolatków, także tych związanych z seksem.

6.35 M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **10.40** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka **11.10** The Voice Senior 6. Finał **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.15** Szansa na sukces. Opole 2024 **2.16.15** Tak to leciało! (teleturniej) **17.15** Postaw na milion (teleturniej) **18.15** Hrabia Monte Christo (s.) **19.20** Rodzinka.pl (s.) **20.00** Legenda Herkulesa (film USA) **21.50** Siła marzeń (dramat) **23.40** Prokurator (s.).

NOVA

5.55 Karate owca (s. anim.) **6.10** Stacykowo (s. anim.) **6.35** Alvin i wiewiórki (s. anim.) **6.55** Best of Twoja twarz brzmi znajomo **7.30** Policja Modrava (s.) **9.00** Życie na zamku (s.) **10.00** My, właściciele domków letniskowych **11.05** Lodówka, opowiadaj! **11.55** Za pięć dwunasta **13.00** Comeback (s.) **13.35** Jack: Pogromca olbrzymów (film) **15.55** Meżczyzna idealny (film) **18.05** Pościg: wydanie specjalne **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Król Szumawy: widmo mrocznej krainy (s.) **21.30** Policja Modrava (s.) **22.50** Odlamki **23.20** Tożsamość zdrajcy (film).

PRIMA

6.05 Wilk i jąc (s. anim.) **6.15** M.A.S.H. (s.) **8.45** Prima Czechy **9.20** Prima świat **9.50** Incognito **11.00** Partia Te-rezji Tomáňkovej **11.25** Poradnik do-mowy **12.50** Poradnik Pepy Libického **13.30** Ogrodnik w zasięgu ręki **14.10** Poradnik Ládi Hruší **15.40** Czeskie domki letniskowe marzeń **16.35** Łaska na śpiączkę (film) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Kobiety i życie (film) **22.05** Ława przysięgłych (film) **0.40** Niewierna (film).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.25** Szatelnista panny Ewy (film) **7.50** Sędzia i klejnot (bajka) **8.25** Buleczki z rana **8.55** Łopatologicznie **9.50** Kalendarium **10.05** Kamera na szlaku **11.30** Obiektyw **11.10** Przygody kryminalisty (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** Vápenička (bajka)

14.00 Piękna czarodziejka (bajka)

Kowal Kale kocha piękną Arankę, lecz jej matka nie pragnie ich miłości, gdyż Aranka jest wiedźmą. Podczas wieczornej uroczystości, gdy młodzi ludzie przeskakują ogień, Aranka się gubi...

14.40 O wodniku i skrzypcach (bajka) **15.15** Teściowa (film) **16.20** Błękitny dzień (film) **17.35** Ranczo pod Zieloną Siódemką (s.) **18.25** Co umiały nasze babce **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Limity (s.) **21.10** Wybórna SHOW **21.55** Cyryl Bukowsky (s.) **22.50** Sprawy detektyw Murdocha (s.) **23.40** Hercule Poirot (s.) **0.30** Gejzer.

TVC 2

6.00 Romantyczne włoskie jeziora **6.50** Wojenne gry **7.45** Mistrzowie szachów **8.35** Czechosłowacki tygodnik filmowy **8.50** Poszukiwania utraconego czasu **9.10** Historie.ces **10.05** Powstanie i upadek nazistów **11.00** Nie poddawaj się **11.25** Magazyn chrześcijański **11.55** Rzeczka Wielkomorawska **12.25** Na pływali z Daną Drábówa **12.50** Kot to nie pies **13.20** Przygody nauki i techniki **13.50** Achnatun: tajemnice zapominanego faraona **14.45** Stanley Tucci i wszystkie smaki Włoch **15.35** Norwegia: wśród fiordów i jezior **16.25** Poszukiwania utraconych światów - Kaukaz Południowy z Romanem Zachem **16.55** Prawdziwa historia D'Artagnana **17.50** Historie budowli **18.00** Wyspa Mauritius **18.55** Wiadomość od Milonia Čepelki **19.10** Tramwaj konny **19.20** Ciekawostki z regionu **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** 100 karabinów (film) **21.55** Wielki sen (film) **23.30** Menonici: tajemnicze społeczeństwo **0.25** Cuda techniki.

NOVA

5.55 Karate owca (s. anim.) **6.10** Stacykowo (s. anim.) **6.35** Alvin i wiewiórki (s. anim.) **6.55** Best of Twoja twarz brzmi znajomo **7.30** Policja Modrava (s.) **9.00** Życie na zamku (s.) **10.00** My, właściciele domków letniskowych **11.05** Lodówka, opowiadaj! **11.55** Za pięć dwunasta **13.00** Comeback (s.) **13.35** Jack: Pogromca olbrzymów (film) **15.55** Meżczyzna idealny (film) **18.05** Pościg: wydanie specjalne **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Król Szumawy: widmo mrocznej krainy (s.) **21.30** Policja Modrava (s.) **22.50** Odlamki **23.20** Tożsamość zdrajcy (film).

PRIMA

6.05 Wilk i jąc (s. anim.) **6.15** M.A.S.H. (s.) **8.45** Prima Czechy **9.20** Prima świat **9.50** Incognito **11.00** Partia Te-rezji Tomáňkovej **11.25** Poradnik domowy **12.50** Poradnik Pepy Libického **13.30** Ogrodnik w zasięgu ręki **14.10** Poradnik Ládi Hruší **15.40** Czeskie domki letniskowe marzeń **16.35** Łaska na śpiączkę (film) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Kobiety i życie (film) **22.05** Ława przysięgłych (film) **0.40** Niewierna (film).

PONIEDZIAŁEK 17 LUTEGO

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban **8.00** Noce i dnie. Babcia **8.55** Ranczo 4 (s.) **9.50** Komisarz Alex 6 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 16 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.55** BBC w Jedyńce. Raj na Ziemi. Dziewicza planeta. Luangwa. **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.20**

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

WEHIKUŁ CZASU

Tak było...

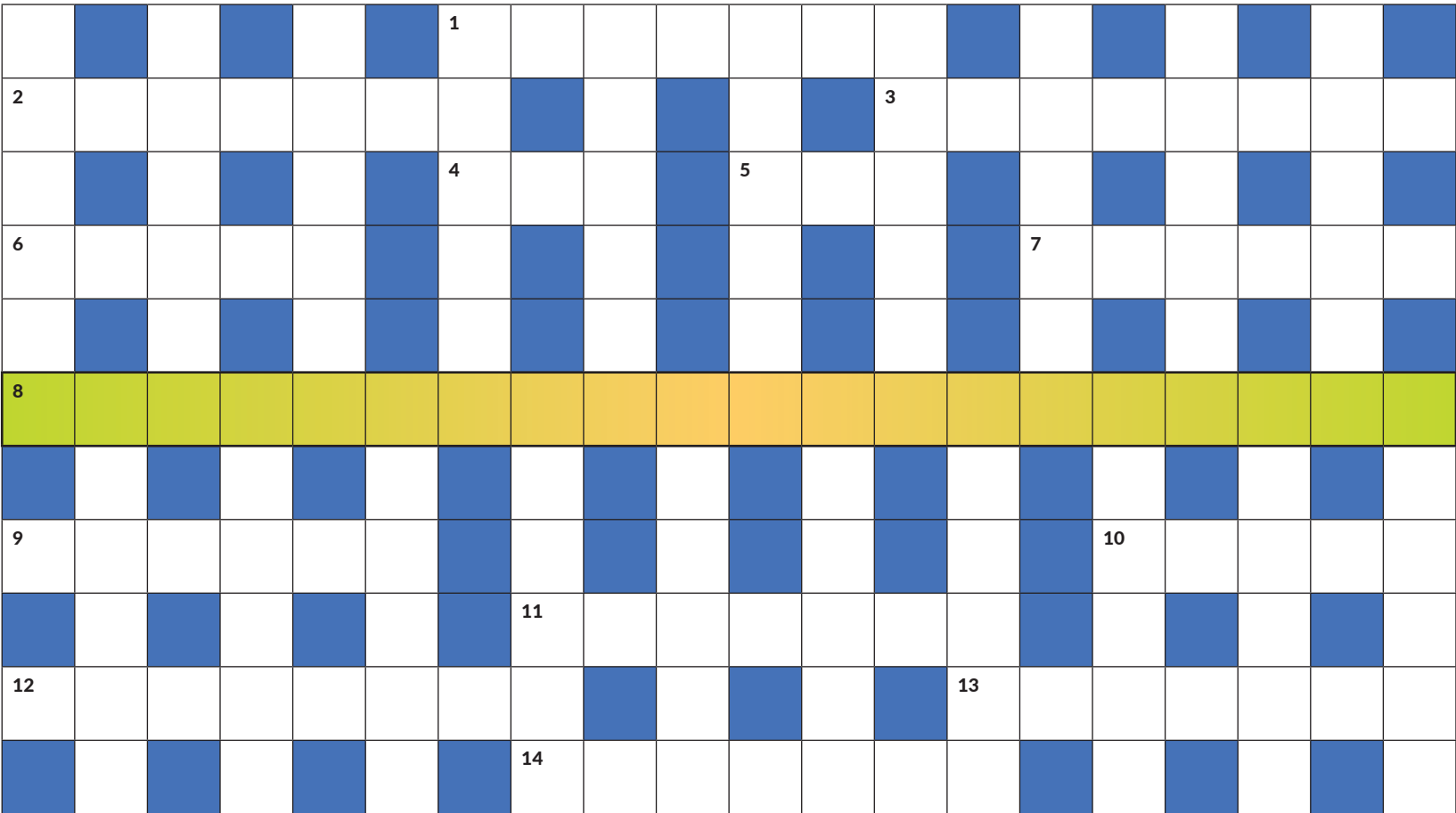

...tak jest

• Dziś zapraszamy na wycieczkę do Cierlicka. Archiwalna pocztówka ze zbiorów Władysława Owczarzego przedstawia Dom „Braterstwa” i jednocześnie filię Centralnego Stowarzyszenia Spożywczego.

Czekamy na propozycje współczesnego ujęcia. W gazecie zamieścimy pierwsze bądź najlepsze zdjęcie, jakie dostaniemy. Fotografie prosimy wysyłać na: dabkowski@glos.live bądź info@glos.live. Serdecznie zapraszamy do współpracy!

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w środę 26 lutego 2025 r. Nagrodę z 31 stycznia otrzymuje **Tadeusz Konieczny z Czeskiego Cieszyńska**. Autorem dzisiejszej tamigitówki jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 31 stycznia:
PÓŹNA ZIMA
DŁUGO TRZYMA

Rozwiązaniem jest przysłowie polskie...

POZIOMO:

- 1. David, piłkarz angielski, były zawodnik Manchesteru United i Realu Madryt
- 2. kobieta nowa, początkująca w jakimś zawodzie, nowicjuszka
- 3. opuszczenie jakiegoś miejsca w celu uniknięcia czegoś
- 4. Cezary, aktor z serialu „Ranczo” lub dawne określenie ucznia, studenta
- 5. wystaje z twarzy, narząd wężu
- 6. droga wytyczona dla uczestników wyścigu, może być też narciarska albo turystyczna

- 7. może być satelitarna, telewizyjna, ale też nadawczy czy odbiorcza
- 8. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE**
- 9. większe od mórz
- 10. Jacek, autor tekstów wielu piosenek, m.in. „Zakazany owoc”, „Dary losu” czy „Pokolenie”
- 11. kraina historyczna w starożytnej Italii, dziś Toskania
- 12. największe miasto na Krecie
- 13. Charles, powieściopisarz angielski (1812-1870), autor „Olivera Twist”, „David Copperfield” czy „Klub Pickwicków”

- 14. mała tabela.

PIONOWO:

AKCENT, ATTAPU, BAŻANT, BILARD, CESARZ, CYKLOP, ERNEST, HONSIU, JARREL, MASTER, MUSZLE, OSCARY, PIANKA, RACICA, SCOTTO, STYRIA, SZKRAB, TKANKI, WĘGIER, ZDRADA.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
ETRURIA, IRAKLION

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

MINISTERSTWO
KULTURY

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Ostrawie

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
im. Jana Olszewskiego

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyń, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyń 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratom prowadzi PNS, a.s. Páteřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS